

OPINNÄYTETYÖ

”Missä ne kylän nuoret oikein mennee”
Jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen Siilinjärvellä

Miia Hämäläinen

Yhteisöpedagogi (AMK)

Järjestö- ja nuorisotyö

210 op

Arvioitavaksi jättämisaika

5/2021

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma

Tekijät: Miia Katariina Hämäläinen

Opinnäytetyön nimi: ”Missä ne kylän nuoret oikein mennee” -jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen Siilinjärvellä

Sivumäärä: 48 ja 9 liitesivua

Työn ohjaaja: Kristiina Vesama

Työn tilaaja: Siilinjärven kunnan nuorisotoimi

Tämä opinnäytetyö ”Missä ne kylän nuoret oikein mennee”- jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen Siilinjärvellä, käsittelee nuorten kohtaamista ja sen kehittämistä jalkautuvassa nuorisotyössä Siilinjärvellä. Kehittämistyön tilaajana toimi Siilinjärven kunnan nuorisotoimi. Työn taustalla on Siilinjärven kunnassa loppuvuodesta 2020 alkuvuoteen 2021 toteutettu Aseman lapset ry:n Walkers-toimintajakso ja tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia erilaisia mahdollisuuksia aktiivisen jalkautuvan nuorisotyön toteuttamiseen Siilinjärvellä. Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää millaisia kohtaamisia kunnan nuoret pitävät nuorisotyön kanssa merkityksellisinä ja kuinka jalkautuvaa nuorisotyötä voisi tulevaisuudessa Siilinjärvellä toteuttaa.

Opinnäytetyön aineistonkeruussa käytettiin erilaisia menetelmiä, toiminnallista aineistonkeruuta sekä aihetta tarkasteltiin laajasti tietoperustassa. Kehittämistyön aikana jalkautuvassa nuorisotyössä kohdatuille nuorille toteutettiin sähköinen kysely, jolla selvitettiin nuorten ajatuksia nuorisotyön kohtaamisesta. Kyselyyn saatiin 19 vastausta eri ikäisiltä nuorilta. Lisäksi nuoret saivat toiminnallisesti arvioida nuorisotyön kohtaamisen merkitystä. Tällä toiminnallisella menetelmällä saatiin selville 26 nuoren mielipide kohtaamisen merkityksellisyydestä. Aineistoa kerättiin myös nuorisotyön ammattilaisilta teemahaastattelun muodossa. Haastattelu toteutettiin neljälle nuorisotyön eri suuntautumista edustavalle ammattilaiselle, erityisnuorisotyölle, etsivälle nuorisotyölle, ehkäisevälle päihdetyölle ja talonnuorisotyölle.

Tulosten pohjalta voidaan todeta, että nuorten mielestä jalkautuvalle nuorisotyölle on Siilinjärven kunnassa tarvetta ja nuoret kaipaavat nuorisotyötä heidän vapaa-ajanviettopaikoilleen. Nuorisotyön mukaan jalkautuvan nuorisotyön säännöllisellä toteuttamisella on mahdollisuus tavoittaa laajemmin nuorisotalojen ulkopuolelle jääviä nuoria ja olla ajan tasalla oman kuntansa nuorten keskuudessa vallitsevista ilmiöistä.

Kehittämistyön tuotoksena toteutettiin jalkautuvan nuorisotyön mallintamisella Siilinjärven nuorisotyölle jalkautuvan nuorisotyön vinkkilista, jonka tarkoituksena olisi olla apuna jalkautuvan nuorisotyön aloittamisessa.

Asiasanat: Nuorisotyö, jalkautuva nuorisotyö, kohtaaminen, nuoret

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work

Author: Miia Katariina Hämäläinen

Title: “Where are the young hanging out in this town?” - the development of street youth work in Siilinjärvi

Number of Pages: 48 and 9 attachment pages

Supervisor: Kristiina Vesama

Commissioned by: Siilinjärvi municipal youth work

This thesis, “Where are the young hanging out in this town?” - the development of street youth work in Siilinjärvi, handles coming into contact with the youth and developing that contact especially in street based youth work. This thesis project has been made in arrangement with Siilinjärvi municipal youth work. Behind this work is an activity period called Walkers, carried out in cooperation with Aseman Lapset ry during a period from late 2020 to early 2021 in Siilinjärvi. The main focus of this thesis lies in studying different possibilities for organising active street youth work in Siilinjärvi. This study is especially interested in finding out what kinds of encounters with the youth work the town youth actually hold valuable and how street youth work could be developed further in the future.

Different methods for collecting data have been used for this study: qualitative data has been gathered and in addition the subject has been studied in connection to larger scientific research. The data includes electronic questionnaires exploring the youth’s thoughts on coming into contact with youth work. The questionnaire was answered by 19 young people of different ages. The youth were also able to evaluate the meaning of encountering youth work in a more functional manner. An evaluation was received from 26 young people. In addition some data was gathered as interviews from four different professional youth workers specialised in different areas of youth work.

Key findings of this study include that the youth think that there is a need for street youth work in the Siilinjärvi municipality and there is hope for more youth work presence in the places where the youth spends their spare time. According to the youth work it is possible to reach young people who are left outside the youth centres by engaging in street youth work on a regular basis. This would also allow for more up-to-date information of popular social trends among the youth.

As result of this thesis, a list of ideas was gathered for street youth work for Siilinjärvi municipal youth work to help with starting these projects.

Keywords: youth work, street youth work, contact, young

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT	8
	2.1 Kehittämistyön tavoite ja tutkimuskysymykset	8
	2.2 Opinnäytetyön tilaajan esittely	9
	2.3 Kunnallisen nuorisotyön juurilla	10
	2.4 Aseman lapset ry. ja Walkers	11
	2.5 Walkers-toiminta Siilinjärvellä	12
3	JALKAUTUVA NUORISOTYÖ.....	13
	3.1 Jalkautuvan nuorisotyön historia Suomessa	13
	3.2 Jalkautuva nuorisotyö tänä päivänä	14
	3.3 Kohtaamistyö nuorten parissa.....	16
4	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT JA AINEISTON ANALYSOINTI	19
	4.1 Teemahaastattelu	19
	4.2 Webropol-kysely.....	20
	4.3 Fiilis-mittari toiminnallinen aineistonkeruu	20
5	TULOKSET	22
	5.1 Kyselytulosten analysointi	22
	5.2 Teemahaastattelun analysointi	22
	5.3 Webropol-kyselyn tulokset	23
	5.3.1 Nuorten ajatuksia jalkautuvasta työstä	25
	5.3.2 Nuorten ajatuksia kohtaamisesta	27

5.4	Haastattelun analysointi	29
5.5	Pohdintaa tuloksista	37
6	POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	39
6.1	Siilinjärven jalkautuvan nuorisotyön kehitysehdotukset	39
6.2	Prosessin arviointi ja oma ammatillinen kasvu.....	41
6.3	Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	43
6.4	Opinnäytetyön tuotos	44
	LÄHTEET	46
	LIITTEET	49

1 JOHDANTO

Tarve toteuttaa kunnallista nuorisotyötä siellä, missä nuoret viettävät vapaa-aikaansa on jatkuvassa kasvussa. Jalkautuvalla nuorisotyöllä on nuorisotyössä selkeä pyrkimys vastata nuorten tarpeisiin kohdata nuorisotyötä myös nuorisotalojen ulkopuolella. Jalkautuvan nuorisotyön tarve ei koske pelkästään isojen kaupunkien nuorisoa, vaan sitä olisi tärkeä toteuttaa myös pienissä kunnissa, jossa nuorten vapaa-ajanviettopaikat ovat hajautuneita laajempaan ympäristöön. Koska jalkautuvaa nuorisotyötä tehdään aina nuorisolähtöisin keinoin, on tärkeää, että kunnan nuorisotyö tietää ja tuntee omat nuorensa ja alueet missä oman kunnan nuoret liikkuvat. (Papunen 2021, 5.)

Opinnäytetyöni idea syntyi minulle syksyllä 2020, kun Siilinjärven kunta sai käyttöönsä Aseman lapset ry:n Walkers-auton neljän kuukauden mittaiselle kokeilujaksolle. Walkers-autoilun eli puhekielessä käytetyn termin Wautoilun lomassa ja jakson lähestyessä loppuaan ajatus tulevaisuuteen ilman Walkers-toimintaa ja Wautoa alkoi olla ajankohtaista. Siilinjärvellä ei ole aikaisemmin toteutettu näin aktiivista ja säännöllisesti jalkautuvaa nuorisotyötä. Wautoilun lomassa kuitenkin tällaisen työmuodon tarve nuorisotyössä nousi selkeästi esille sekä kylän nuoret sitä myös selkeästi toivoivat ja pitivät tarpeellisena. Jotta tulevaisuudessa nuorisotyön Siilinjärvellä olisi paremmat lähtökohdat aloittaa jalkautuvan nuorisotyön toteuttaminen myös ilman Wautoa, olisi opinnäytetyöni tuloksena syntyneelle tuotokselle eli jalkautuvan työn mallintamiselle tarvetta. Opinnäytetyöni tilaajaksi luonnollisesti osoittautui Siilinjärven kunnan nuorisotoimi ja opinnäytetyöni on osoitettu suoraan kunnan nuorisotoimen tarpeeseen.

Toteutin opinnäytetyöni aineistonkeruuta olemalla itse vahvasti osana Siilinjärvellä tehtävää jalkautuvaa nuorisotyötä koko Wauto-jakson ajan. Pidin tärkeänä, että saan tarttumapintaa siihen, miten jalkautumista Siilinjärvellä toteutetaan ja että pääsen kohtaamaan työn kohderyhmää eli kunnassa asuvia nuoria aidosti. Tällä tavoin pystyin luomaan itselleni laajan kuvan siitä millaisia nuoria ja ilmiöitä tästä kunnasta löytyy, joka ei ole oma kotikuntani.

Opinnäytetyöni aineistonkeruussa pidin tärkeänä ottaa huomioon sekä jalkautuessa kohtaamani nuoret, kuin kunnassa toimivat nuorisotyön ammattilaiset. Toteutin opinnäytetyöni aineistonkeruun nuorten osalta tekemällä heille nuorisoystävällisen Webropol-kyselyn sekä toiminnallisen aineiston keruun, jonka avulla pyrin keräämään nuorten ajatuksia nuorisotyön kohtaamisen merkityksellisyydestä. Lisäksi teemahaastattelin kunnan nuorisotyötä Wauto-jakson kokemuk-
sista ja jalkautuvan nuorisotyön kehittämisestä. Jo kehittämistyöni alussa aineistoa keretessäni

minulle oli tärkeää selvittää miten nuoret kokevat nuorisotyön jalkautumisen heidän omille vapaa-ajanviettopaikoilleen ja miten nuorisotyö kokee nuorten kohtaamisen ja tavoittamisen, kun jalkautumista toteutetaan säännöllisesti viikoittain. Minua kiinnosti myös, että miten kunnan nuorisotyön ammattilaisten mielestä jalkautuvaa nuorisotyötä olisi hyvä jatkossa toteuttaa. Tästä syntyi idea opinnäytetyöstäni syntyneeseen tuotokseen eli jalkautuvan nuorisotyön aloittamiseen tarkoitettuun vinkkilistaan, joka pitää sisällään kymmenen tärkeintä huomiotavaa asiaa jalkautuvan nuorisotyön toteuttamiseen. Tällä tuotoksella on tarkoitus antaa yhdenmukainen ohjeistus siitä, miten jalkautuvaa nuorisotyön toteuttaminen voidaan aloittaa turvallisesti ja nuorisolähtöisesti. Lisäksi tämän tuotoksen avulla voidaan ohjeistaa jalkautuvan nuorisotyön aloittamiseen nekin nuorisotyöntekijät, jotka eivät ole aikaisemmin jalkautuneet nuorten pariin ja antaa perehdytystä opiskelijoille, vapaaehtoisille ja yhteistyökumppaneille jalkautuvan nuorisotyön aloittamiseen. Myös kohtaamisten laadun takaamiseksi vinkkilista antaa vinkkejä siitä, miten nuoret toivoisivat heitä kohdattavan.

2 KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kehittämistyön tavoite ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tavoite on työelämälähtöinen kehittämistyö, jonka tarkoituksena on kehittää Siilinjärven kunnan nuorisotoimessa tehtävää jalkautuvaa nuorisotyötä. Työn tavoitteena on edesauttaa ja täsmentää jalkautuvan nuorisotyön aloittamista, jotta nuorisotoimi voisi alkaa toteuttamaan säännöllistä ja aktiivista jalkautuvaa nuorisotyötä turvallisesti ja nuorten toiveiden mukaisesti. Kehittämistyön menetelmien avulla olen saanut kattavan näkemyksen tavasta toteuttaa laadukasta jalkautuvaa nuorisotyötä, niin kunnassa asuvien nuorten, kuin nuorisotoimessa työskentelevien ammattilaisten näkemykset ja kokemukset huomioiden.

Tässä opinnäytetyössä käytän termiä Wauto, jolla tarkoitan Aseman lapset ry:n Walkers-toiminnassa käytettävää Walkers-autoa, jonka puhekielessä käytetty termi on Wauto. Wautot ovat matkailuautoista näyttäväksi tuunattuja nuorten kohtaamisvälineitä ja tämä työ käsittelee Siilinjärvellä lokakuussa 2020 alkanutta ja tammikuussa 2021 päättyneitä liikkuvan ja kohtaavan nuorisotyön jaksoa, jossa Walkers toiminnan Wauto oli Siilinjärven nuorisotyöllä käytössä.

Opinnäytetyöni tarve nousi Wauto-jakson aikana, kun ajatus tulevaisuuteen ilman Wautoa alkoi olla ajankohtaista. Siilinjärvellä ei ole aikaisemmin toteutettu aktiivista jalkautumista nuorten vapaa-ajanviettopaikoille ja Wautoilun lomassa tällainen tarve on huomattu sekä nuoret ovat sitä toivoneet. Jotta Siilinjärvi voisi alkaa toteuttaa jalkautumista myös ilman Wautoa, olisi tälle opinnäytetyölle ja sen tulokselle tarvetta. Opinnäytetyöni tuotoksen on tarkoitus antaa yhdenmukainen ohjeistus siitä, miten jalkautuvaa nuorisotyötä voidaan alkaa toteuttamaan sekä ohjeistaa jalkautuvaan nuorisotyöhön nekin nuorisotyöntekijät ja muut nuorten parissa työtä tekevät tahot, jotka eivät ole aikaisemmin aktiivisesti jalkautuneet nuorten pariin. Myös kohtaamisten laadun takaamiseksi malli antaa vinkkejä siitä, miten nuoret toivoisivat heitä kohdattavan.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään jalkautuvaa nuorisotyötä Siilinjärven kunnassa ja keskitytään sen kehittämiseen aktiivisena, nuorisolähtöisenä ja säännöllisenä toimintana tulevaisuudessa.

Tutkimuskysymykseksi valikoitui:

1. Miten Siilinjärvellä jatkossa toteutetaan nuorisolähtöistä jalkautuvaa nuorisotyötä

Tähän tutkimuskysymykseen rakentui opinnäytetyöni aineistonkeruu, teemahaastattelujen tulosten teemoittelu, analysointi sekä tuloksien pohdinta. Tutkimuskysymys kulki punaisena lankana koko opinnäytetyöni ajan.

2.2 Opinnäytetyön tilaajan esittely

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Siilinjärven kunta ja tarkemmin kunnan nuorisotoimi. Siilinjärvi on Suomen kunta ja se sijaitsee Pohjois-Savon maakunnassa. Siilinjärven väestöluku vuonna 2020 oli 21 251 ja väestön rakenteesta nuoria alle 29- vuotiaita oli 7010, joka on 32,9 % koko kunnan väestöstä (Tilastokeskus 2021). Siilinjärven kunnan nuorisotoimessa työskentelee Siilinjärven ja Vuorelan alueella yhteensä kymmenen nuorisotyön ammattilaista niin talonnuorisotyön, etsivän nuorisotyön, erityisnuorisotyön, ehkäisevän päihdetyön, hanketyön ja nuorisotyön hallinnon parissa. Nuorisotyö on jakautunut Siilinjärvellä Vuorelan nuorisotalon ja Siilinjärven nuorisotalo Sempuksen tiloihin. Tarjolla nuorille on avointa nuorisotalotoimintaa, tieto- neuvonta- ja kohtaavaa nuorisotyötä, retkiä, leirejä, tapahtumia, koulunuorisotyötä sekä ennalta ehkäisevää päihdetyötä ja erityis- ja etsivää nuorisotyötä. (Siilinjärven kunta 2021a.)

Siilinjärvellä nuoriso- ja kulttuuritoimi kulkevat rinnakkain kunnan sivistustoimen alla. Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Sivistyspalvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen sekä virikkeelliseen vapaa-aikaan (Siilinjärven kunta 2019, 76). Nuoriso- ja kulttuuritoimen tehtävänä on edistää nuorisopalveluja, kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä säilyttää kunnan kulttuuriperintöä ja vahvistaa paikallista identiteettiä. Nuoriso- ja kulttuuritoimi koordinoi ja tuottaa yhteistyössä kolmannen sektorin ja kunnan eri toimijoiden kanssa edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle toiminnalle ja monipuoliselle järjestötoiminnalle. (Siilinjärven kunta 2019b, 92–93.)

Vuonna 2019 uusia palvelumuotoja kehitettiin lisäämällä nuorisotalojen viikonloppuaukioloaikoja, koulunuorisotyötä, kesätöiden ohjausta sekä k16-kahvilatoimintaa. Vuoden 2019–2021 kehittämistavoitteisiin kunta on kirjannut nuorisotyön osalta mm. erityisnuorisotyön, ehkäisevän päihdetyön sekä etsivän nuorisotyön palvelutarjonnan lisäämisen. Tavoitteena näillä toimilla on nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja tukitoimien kehittäminen sekä nuorisotakuun toteuttaminen. (Siilinjärven kunta 2019b, 92–93.)

2.3 Kunnallisen nuorisotyön juurilla

Kunnat perustettiin Suomessa 1860–1870-luvuilla kirkkopitäjien vuosisatoja kehittyneelle perustalle erottamalla kirkollinen ja maallinen hallinto toisistaan, tämä tehtiin ensin maalaiskunnissa ja myöhemmin kaupungeissa (Cederlöf 2007, 81.) Suomalaisen nuorisotyön juuret sen sijaan ulottuvat jo 1800-luvulla toteutetussa kristillisessä työssä sekä kansalaisjärjestöjen nousussa, mutta nimikkeet nuorisotyö ja nuorisotyöntekijä yleistyivät vasta 1940-luvulla. Ennen nuorisotyön ammatillistumista on jo harjoitettu nuorille toiminnan järjestämistä, sen ohjaamista, toiminnan mahdolliseksi tekevää organisointia sekä nuorten toimintaan puuttumista. Tätä voidaan siis väljästi nimittää jo nuorisotyöksi, mutta vasta vuonna 1970 nuorisotyölaki virallisti nuorisotyön aseman Suomessa ja määräsi kuntiin sekä järjestöihin nuorisotyön toteuttavaksi. Kunnallisen nuorisotyön suurin kasvu tapahtui 1970–1980-luvuilla, kun nuorisotalojen rakentaminen alkoi ja kenttätyötä tekevien nuorisotyöntekijöiden palkkaaminen lisääntyi. (Cederlöf 2007, 23–24.)

Perustuslaki (731/1999, 16§) edellyttää kunnan järjestävän sivistyspalveluita, joihin nuorisopalvelut myös kuuluvat. Kuntalaki (410/2015) puolestaan sitoutuu järjestämään sille perustuslaissa määrätyt tehtävät sekä vastaa palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta ja sen valvonnasta sekä viranomaisille kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kuntalaissa (410/2015, 26§) kunnanhallituksen on nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien takaamiseksi asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava myös sen toimintaedellytyksistä. Nuorisolaissa (1285/2016) säädetään useista kuntia koskevista asioista ja erityisesti nuorisotyötoiminnan edistämisestä. (Kalliomaa & Ahonen-Walker 2019, 11.)

Nuorisotyöllä nuorisolain mukaan tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäisyyden ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa, kun taas nuorisopolitiikalla tarkoitetaan nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamista. Kunnissa tehtävä nuorisotyö ja nuorisopolitiikka kuuluvat lakisääteisesti kunnan tehtäviin. Nuorisolaissa (1285/2016, 8§) kunnan vastuulla on myös luoda edellytykset nuorisotyölle ja sen toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja, joissa nuoret voivat toimia sekä samalla tukea nuorten kansalaistoimintaa. (Kalliomaa ym. 2019, 11-12.)

Kuntien nuorisotyön asiantuntijoiden mukaan kunnissa toteutettava nuorisotyö jalkautuu nykyisin enemmän nuorten pariin ja nuorisotyöntekijät tekevät aiempaa enemmän työtään nuorisotalojen ulkopuolella. Muutosta kuvaillaan huomattavaksi ja asennetasolla merkittäväksi kehitykseksi ja sen ansiosta nuorisotyön toiminta-alue on nykyisin laajempi ja liikkuvaisempi, kuin ennen. (Kalliomaa ym. 2019, 37.)

Nuorisotyön eettisen ohjeistuksen mukaan nuorisotyön kuuluksi pitää sisällään alla lueteltuja asioita:

- Nuorisotyön tavoitteena on, että jokainen nuori saavuttaa omien voimavarojensa ja näkemystensä mukaisen paikkansa yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä oman elämänsä merkittäväksi kokemisen tunteen.
- Nuorisotyö on kannustavaa kasvatusta, kohtaamista ja yhdessä tekemistä.
- Nuorisotyö vahvistaa nuoren osallisuutta lähiyhteisöissä ja yhteiskunnassa.
- Nuorisotyöntekijät toimivat rakentavasti ja avoimesti niin työyhteisössä, kuin yhteistyöverkostoissa.
- Nuorisotyöntekijät toimivat nuoruuden ja nuorten elinolojen tulkkina.
- Nuorisotyössä tulisi toimia ympäristövastuullisesti.
- Nuorisotyöntekijän kuuluksi pitää myös huolta omasta työhyvinvoinnistaan. (Raus 2019, 20–21, 30.)

2.4 Aseman lapset ry. ja Walkers

Aseman Lapset ry. on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton valtakunnallinen järjestö. Vuonna 1990 perustetun Aseman Lapset ry:n toimintaideologiana on lasten ja nuorten terveen kasvun sekä nuorten ja aikuisten luontevan vuorovaikutuksen tukeminen. Järjestön toiminnassa tärkeää on nopeaa reagointi nuorten elämässä tapahtuviin muutoksiin sekä yhteistyö erilaisten toimijoiden kanssa. (Aseman lapset ry 2021a.)

Walkers-toiminta on Aseman Lapset ry:ssä kehitetty nuorisotyön muoto, joka perustuu nuorisotyön sekä vapaaehtoisten aikuisten antamaan aikaan ja läsnäoloon. Toiminta on ammatillisesti ohjattua ja tarkoitettu kaikille alle 18-vuotiaille nuorille. Aseman lapset ry:n kokemuksen mukaan toimiva kokonaisuus nuorten ja aikuisten kohtaamiseen on kohtaamistilan ja jalkautuvan työn yhdistelmällä. Walkers-toiminnassa toimitaan matalan kynnyksen periaatteella ja nuoria tulee kohdata ennakkoluulottomasti. Walkers-kohtaamispaikoissa, kuten kahviloissa ja

Wautoissa nuoret voivat viettää aikaansa kaveriporukalla, yksin tai nuorisotyön seurassa. Nuorille on myös tarvittaessa tarjolla ammatillista tukea ja ohjausta. Aseman Lapset ry. toimii valtakunnallisena taustayhteisönä kaikille Walkerseille. Järjestö myös ylläpitää Walkers-taloa Helsingissä sekä pääkaupunkiseudulla toimivaa Walkers-bussia ja muualla Suomessa vaikuttavia Walkers-autoja. Walkers-tavaramerkin omistaa Aseman Lapset ry. (Aseman lapset ry 2021b.)

2.5 Walkers-toiminta Siilinjärvellä

Siilinjärven kunta aloitti Aseman lapset ry:n Walkers-toiminnan kanssa yhteistyösopimuksen lokakuussa 2020 ja sai Aseman lapset ry. omistaman Walkers-auton (Wauton) käyttöönsä seuraavan neljän kuukauden ajaksi. Aseman lapset ry. järjesti kaksipäiväisen koulutuksen ja koulutti koko Siilinjärven nuorisotoimen ja osan seurakunnan nuorisotyöstä toteuttamaan Walkers-toimintaa. Lisäksi koulutuksen saivat myös joukko vapaaehtoisia siilinjärveläisiä aikuisia toimimaan yhdessä nuorisotyön kanssa Wauto-vapaaehtoisina. Siilinjärvi alkoi toteuttamaan Walkers-toiminnan mukaista liikkuvaa nuorisotyötä, joka poikkeaa jalkautuvasta nuorisotyöstä siten, että liikkuvaa nuorisotyötä tehdään pääsääntöisesti Wautolla liikkuen. Kun taas jalkautuvaa nuorisotyötä toteutetaan sekä liikkuen, että kävellen jalkautumalla.

Liikkuvan nuorisotyön toteuttaminen alkoi Wautolla heti Walkers-koulutuksen jälkeen säännöllisesti kolmena iltana viikossa keskiviikosta perjantaihin, tammikuussa toimintaan lisättiin myös perjantai-iltapäivät. Wautolla liikuttiin ympäri Siilinjärveä eri asuinalueilla kohtaamassa nuoria sekä toimintaa mainostettiin aktiivisesti nuorisotyön sosiaalisen median kanavissa, joissa nuoret pystyivät myös toivomaan Wauton tulevaksi heidän omille vapaa-ajanviettopaikoilleen.

Wauto-toiminta saavutti laajasti tietoisuuden nuorten keskuudessa Siilinjärvellä ja nuoret tiesivät, että Wautossa he voisivat kohdata turvallisia aikuisia ja keskustella nuorisotyön kanssa mistä vain. Nuoret tulivat Wautoon sisälle mielellään ja useasti iltaisin myös odottivat sen saapumista kylälle sekä nuorisotyön kohtaamista. Wautosta muodostuikin monelle nuorelle tärkeä kohtaamispaikka nuorisotyön kanssa.

Wauto-jakson aikana nuorisotyö teki säännöllistä raportointia ja seuranta Walkers-toiminnalle Wauto-illoista, jonka pohjalta Wauto-toimintaa pystyttiin kehittämään jakson aikana yhä merkityksellisemmäksi ja nuoria palvelevaksi. Wauto-jakson aikana tehtiin monenlaisia huomioita

siitä, kuinka toimintaa olisi hyvä muuttaa ja toteuttaa sekä mitkä asiat toimivat ja missä olisi vielä kehittämisen tarvetta. Jaksolla iltoja toteutettiin yleensä 1–3 nuorisotyön ammattilaisen resurssein ja pääsääntöisesti jalkautumisessa mukana oli aina myös yksi-kaksi vapaaehtoista/opiskelijaa. Jotka toivat myös omaa kokemustaan siilinjärveläisten nuorten kohtaamiseen.

3 JALKAUTUVA NUORISOTYÖ

Jalkautuvasta nuorisotyöstä voidaan käyttää myös termiä löytävä nuorisotyö, tätä löytävän nuorisotyön termiä etenkin Aseman lapset ry. käyttää, mutta käytännössä molemmat termit kuitenkin tarkoittavat samaa. Tässä opinnäytetyössä käytän ainoastaan termiä jalkautuva nuorisotyö sekä jalkautuminen, jolla tarkoitan jalkautuvan nuorisotyön toteuttamista. Jalkautuvan nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua heidän omissa vapaa-ajan vietto ympäristöissä samalla minimoiden kasvua uhkaavia tekijöitä tuomalla turvallisia ja nuorten asioista kiinnostuneita aikuisia heidän luonnollisiin vapaa-ajanviettopaikkoihinsa. (Kivari, Ylimys & Juntunen 2017, 16.)

3.1 Jalkautuvan nuorisotyön historia Suomessa

Jalkautuva nuorisotyön juuret pohjautuvat etsivään nuorisotyöhön, jonka toteuttaminen Suomessa alkoi jo vuonna 1940 etsivän huoltotyön sosiaalihuollon lastensuojelun, irtolaisuuden ja köyhäinhuollon piirissä. Työ kuitenkin ponnahti kunnolla esille Suomessa vasta 1960-luvulla, kun Suomi alkoi toteuttamaan Norjassa kehitetyn sosiaalisen kenttätyön mallia. Helsingissä 1960-luvulla kehitettiin niin sanottu etsivä nuorisotyö, jossa työntekijät jalkautuivat kohtamaan nuoria muun muassa kahviloihin, baareihin ja tanssipaikkoihin, samaan aikaan myös kohdennetun jengityön toteuttaminen alkoi. (Männikkö 2011, 8–9.)

Nuorten pariin jalkautuva nuorisotyö jatkui 1970-luvulla, kun seurakuntien erityisnuorisotyö alkoi jalkautumaan osaksi festivaaleja ja erilaisia tapahtumia, tämä sai tehtävänimikkeekseen seurakunnissa palveluoperaatio Saapas. Saapas on evankelisluterilaisen kirkon nuoriso- ja erityisnuorisotyön muoto, joka toteutetaan etsivän nuorisotyön menetelmin (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2021.) Tästä hieman myöhemmin vuonna 1980 Nuorten palvelu ry. aloitti nuorten katupäivystyksen. Etsivään nuorisotyöhön rinnastettavaa jalkautuvaa nuorisotyötä on siis toteutettu Suomessa jo 1940-luvulta lähtien sosiaalityön sekä katu- ja jengityön merkeissä.

Työtä on toteutettu eri aikakausina niin seurakuntien, kuntien, kuin järjestöjen toimesta, vaikkei työ vielä silloin päässytäkään juurtumaan nuorisotyön kenttään. (Männikkö 2011, 8–9.)

3.2 Jalkautuva nuorisotyö tänä päivänä

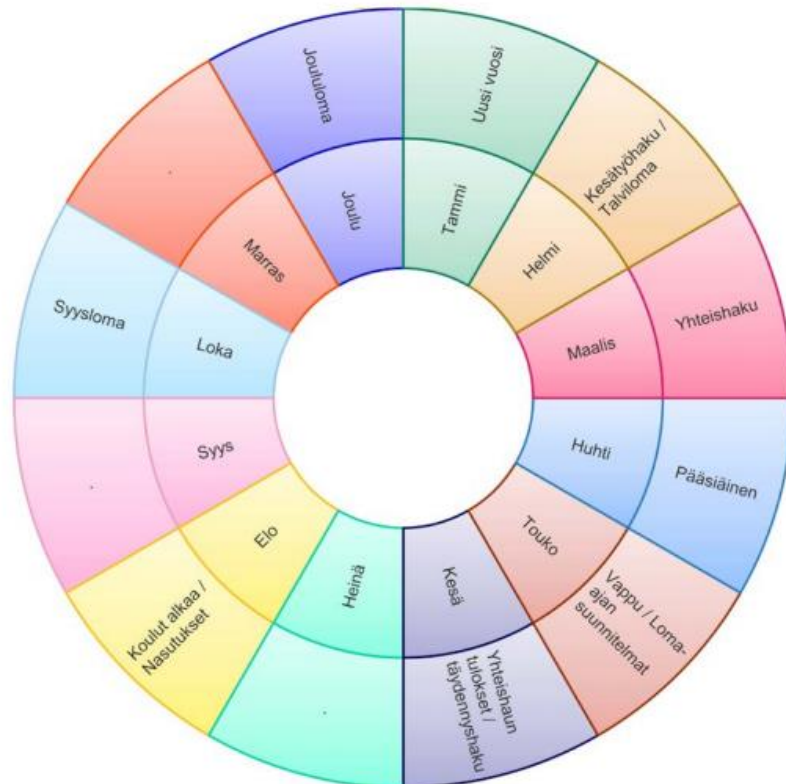
Tänä päivänä jalkautuvalla nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten vapaa-ajan ympäristöissä yhdessä muiden toimijoiden kanssa tehtävää nuorisotyötä, jonka tavoitteena ovat:

- Kohdata nuoria
- Kartoittaa vallitsevia ilmiöitä
- Edesauttaa edellä mainituilla tavoilla nuorten hyvinvoinnin vahvistamista

Jalkautuvaa nuorisotyötä toteutetaan nuorisotyöllisin keinoin ja sen ytimessä on nuorten kohtaaminen. (Papunen 2021, 9.) Jalkauttamalla nuorisotyötä kadulle nuorisotyöntekijät saavat ajankohtaista katutason tietoa nuorten maailmasta ja siihen liittyvistä ilmiöistä. Nuorten joukkoon menemällä voidaan kerätä tärkeää tietoa nuorten liikehdinnästä yli kaupunginosa- ja kuntarajojen ja nuorisoryhmien suosimista kokoontumispaikoista. Jalkautumalla voidaan saada myös niin sanottua salaista tietoa uusien päihteiden ilmestymisestä nuorten keskuuteen tai uusien yhteiskunnassa haitalliseksi aiheuttavien joukkokokoonantumisien suunnittelusta. Jalkautuvalla nuorisotyöllä voidaan kerätä nuorilta niin sanottua ensikäden tietoa ja havaintoja vallitsevista ilmiöistä ja reagoida niihin nopeasti moniammatillisella yhteistyöllä samalla minimoiden riskejä ja konfliktien syntymistä. Usein jalkautuva nuorisotyö onkin perusnuorisotyötä, mutta nuorisotalon sijaan toimintaympäristönä toimivat julkiset ja puolijulkiset tilat. Samat nuorisotaloilla käyvät nuoret voivat viettää vapaa-aikaansa nuorisotaloilla ja läheisissä julkisissa tiloissa. Nuorisotyön olisi hyödyllistä jalkautua nuorisotalojen ulkopuolelle keräämään tärkeää tietoa työnsä tueksi. (Kivari ym. 2017, 16–17.)

Jalkautuva nuorisotyö on nuorisotyösidonnaista ja sitä toteuttavat yleensä kuntien nuorisotyö yhteistyössä muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Jalkautuva nuorisotyö ja moniammatillinen yhteistyö voidaan katsoa toisiinsa liittyvinä. Jalkautuvassa nuorisotyössä moniammatillisesta työparista on monesti ilmiöiden parissa hyötyä ja se helpottaa monesti myös kontaktin saamista nuoriin, kun työparit tuntevat eri nuoria. (Ylimys & Juntunen 2017, 7.)

Jalkautuva nuorisotyöntekijä on yleensä nuorisotyön ammattilainen, joka tuntee nuorten elinympäristön sekä tietää alueet missä nuoret kokoontuvat ja liikkuvat. Jalkautuvan nuorisotyöntekijän mukana voi myös kulkea vapaaehtoisia alueella asuvia aikuisia, jotka omaavat myös omat kokemukset ja näkemyksensä alueella vaikuttavista nuorista ja heidän elinympäristöstään. Työtä toteutetaan joko ympärivuotisesti tai tiettyinä vuoden aikoina riippumatta siitä kuinka nuoria on totuttu jalkautumisella tavoittamaan. Sitä voidaan toteuttaa myös lyhytkestoisesti, vastamaan tiedossa olevaa rajattua tarvetta. Jalkautuvan nuorisotyön toteuttamisesta, työntekijöiden määrästä, jalkautumisen säännöllisyydestä ja ajankohdasta päättää kunkin kunnan nuorisotyössä toimiva päätösvaltainen henkilö. Jalkautumisia toteutetaan usein ilta sekä viikonloppu painotteisesti. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä henkilöstön ja työparien vaihtuvuus voivat olla riski jalkautuvan työn suunnitelmallisuudelle ja työvuorosuunnitelmien toteutumiselle. Jalkautuvan nuorisotyön tarpeen aikatauluttamisen ja resurssisuunnittelun apuna voidaan käyttää jalkautuvan nuorisotyön vuosikelloa. Vuosikelloon tulisi merkitä kaikki jalkautuvalle työlle merkittävät ajankohdat sekä kohtaamistilanteiden painotukset. (Papunen 2021, 24.)

Kuva 1 Jalkautuvan nuorisotyön vuosikello. Kuva: Tiina Papunen, Jalkautuvan nuorisotyön käsikirja.

3.3 Kohtaamistyö nuorten parissa

Nuorten kohtaaminen on sanallista ja sanatonta vuorovaikutusta ja nuoren aitoon kohtaamiseen kuuluu arvostus, kannustaminen, kuuntelu, tukeminen, ohjaaminen ja ymmärtäminen. Nuorten aito kohtaaminen toteutuu kolmella Karla Malmin (2018) määrittelemällä ulottuvuudella, joita voidaan myös kutsua jalkautuvan nuorisotyön ulottuvuuksiksi. Nämä ulottuvuudet jakautuvat arkisiin kohtaamisiin, kohdennettuun ennaltaehkäisyyn sekä puuttumiseen. Näiden eri ulottuvuuksien avulla voidaan tukea niitäkin nuoria, joita muutoin ei nuorisotyöllä tavoitettaisi. Kaikissa kohtaamisen ulottuvuuksissa on vahvasti läsnä ennaltaehkäisevä ote (Papunen 2021, 12.)

Kuva 2 Jalkautuvan nuorisotyön ulottuvuudet. Grafikka: Tiina Papunen 2021

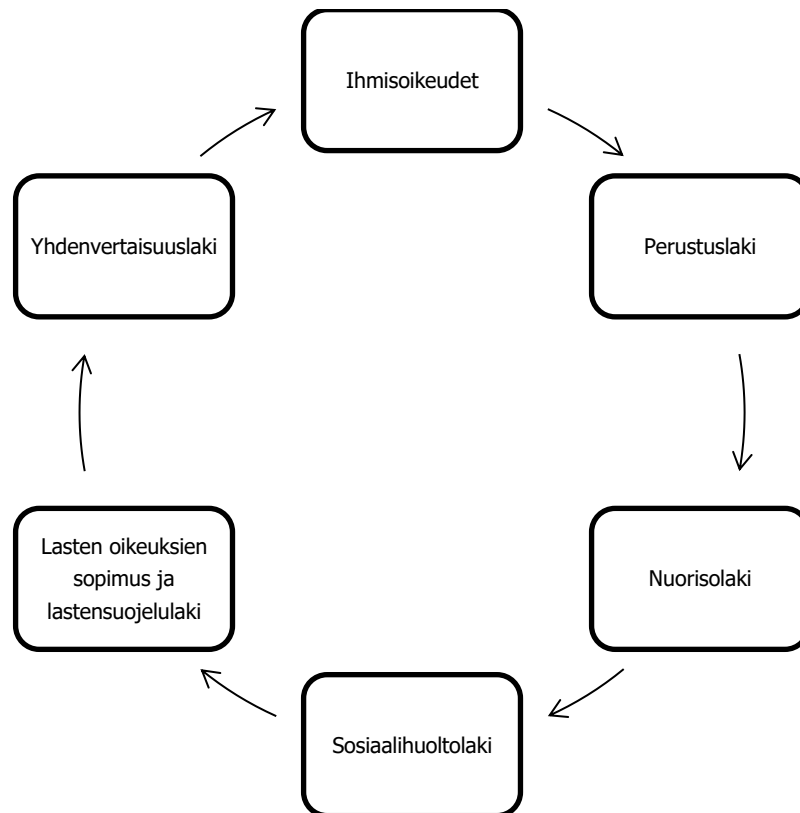
Samalla, kun nuorisotyössä kohdataan nuorten aktiivisuus ja toiminnallisuus on taustalla myös nuorten elämään liittyvien sosiaalisten ongelmien kirjo. Nuorisotyöntekijät ovat toisaalta systeemin osa, mutta toisaalta he ovat myös osana nuorten elämää ja sen tuomia käännekohtia. (Hoikkala & Sell 2014, 93.)

Jalkautuvaa nuorisotyötä tehdessä ajatus nuorten kohtaamisesta muualla, kuin oman nuorisotalon seinien sisällä saattaa joskus herättää kokeneemmassakin nuorisotyöntekijässä epävarmuutta. Epävarmuus voi tulla esimerkiksi ajatuksesta millä repliikillä olisi hyvä lähestyä ja aloittaa kohtaaminen nuoren kanssa tai onko minulla oikeutta lähestyä julkisissa tiloissa vapaa-aikaansa viettäviä nuoria. Tämä kuitenkin osoittautuu usein turhaksi peloksi sillä pelkkä luonteva esittäytyminen ja omasta työstään kertominen usein avaa keskusteluyhteyden nuoren kanssa. Tavoitteena kohtaamiselle voikin pitää sen, että nuorille syntyy kohtaamisesta tunne,

että ikävistäkin asioista ja kokemuksista voi kertoa aikuisille ilman pelkoa, että julkisissa tiloissa vapaa-ajanvietto kiellettäisiin. Vaikka kaikki nuoret eivät ilahtuisikaan siitä, että nuorisotyöntekijä tulee kyselemään kuulumisia, on joukossa myös monia nuoria, joiden mielestä on hyväksyttävää, että aikuiset ovat kiinnostuneita heidän tekemisistään. Vaikka jalkautuva nuorisotyö on vaativa työmuoto, ovat nuorisotyöntekijät kuitenkin kohtaamisen ammattilaisia. (Riiheläinen, Ylimys & Juntunen 2017, 92.)

Kohtaamistilanteita nuorten kanssa on niin monta, kuin kohdattuja nuoria. Kohdatessa nuoria heidän omilla vapaa-ajanviettopaikoillaan on nuorisotyön hyvä muistaa, että he menevät tilanteeseen niin sanotusti vieraana kunnioittaen nuorien omaa tilaa. Kuitenkin havaitessa poikkeuksellisia tai nuorille vaarallisia tilanteita on nuorisotyön toimittava. Tämän vuoksi oikeudet, lait ja säännöt antavat jalkautuvassa nuorisotyössä ja nuorten kohtaamisessa mahdollisuuden puuttua vallitseviin ongelmatilanteisiin, joissa nuoren kasvu, kehitys tai terveys on uhattuna. Avoimesta toimintaympäristöstä johtuen jalkautuvan nuorisotyön toteuttajilta vaaditaan poikkeuksellisen paljon sopimusten, lakien sekä eri toimintaympäristöjen järjestysääntöjen tuntemusta. Kyse on siis ammatillisesta vastuusta, joka velvoittaa puuttumaan ja auttamaan nuori tarvittavan tuen ja avun piiriin. Näihin sopimuksiin kuuluvat muun muassa ihmisoikeuksien kunnioittaminen, joka kuuluu keskeisesti jalkautuvan nuorisotyön arvoihin. Kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia täydentää perustuslaki, jonka mukaan nuoria on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän täytyy saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin omaa ikätasoaan ja kehitystään vastaavalla tavalla. Nuorisolaki puolestaan ohjaa jalkautuvaa nuorisotyötä ja lastensuojelulain tavoitteena on turvata nuoren oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lasten oikeuksien sopimus määrittelee lasten eli alle 18-vuotiaiden henkilöiden oikeudesta tulla huomioiduksi heitä koskevissa päätöksenteoissa aina ensisijaisesti ja heidän etunsa mukaisesti. Sosiaalihoitolain tarkoituksena on ylläpitää ja edistää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta muun muassa vähentämällä eriarvoisuutta ja edistämällä osallisuutta sekä turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut ja muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Näiden avulla on tarkoitus parantaa yhteistyötä sosiaalihoollon, kunnan ja muiden toimijoiden välillä. Yhdenvertaisuuslain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta, ehkäistä syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain mukaan ketään ei saa syrjiä minkään henkilöön liittyvän ominaisuuteen tai piirteeseen liittyen kuten iän, kansalaisuuden, uskonnon, terveydentilan, seksuaalisen suuntautumisen tai vammaisuuden perusteella. (Papunen 2021, 38–39.)

Jalkautuessa ja nuoria kohdatessa on hyvä keskustella nuorten kanssa näistä sopimuksista ja niiden tarkoituksista. Muistuttamalla nuoria siitä, että alle 18-vuotias nuori on yhä lainsilmässä lapsi voi samalla herättää nuorten kanssa arvokkaan ja hedelmällisen keskustelun. Havaitessa syrjivää käytöstä esimerkiksi syrjivää tai rasistista puhetta on jalkautuvan nuorisotyöntekijän puututtava tilanteeseen kasvatuksen ammattilaisena. Tällaisessa tilanteessa on tärkeää keskustella yhdessä syrjivään käytökseen syyllistyneen henkilön kanssa siitä mikä ajaa nuoren tällaiseen käytökseen, kuunnella, ymmärtää ja löytää nuorelle parempia toimintatapoja. Yllä mainitut lait ja säädökset mahdollistavat nuoren tuen ja auttamisen sekä kertovat mikä on oikein ja mikä väärin, käytännössä kuitenkin olematta aukottomia ja aina itsestään selviä. Jalkautuessa nuoria kohtaamaan nuorisotyö ei aina pysty välttämään vallankäyttöä, mutta toimintansa läpinäkyvyyttä ja yhteistyön merkitystä voidaan aina lisätä. (Papunen 2021, 40–41.)

Kuva 3 Jalkautuvassa nuorisotyössä läsnä olevat lait ja säännökset

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT JA AINEISTON ANALYSOINTI

Käytin opinnäytetyössäni kolmea erilaista aineistonkeruumenetelmää monipuolisen ja kattavan aineiston saamiseksi. Määrällistä tutkimusmenetelmää käytin nuorille suunnatussa Webropol-kyselyssä sekä Fiilismittarin avulla, joka toimi toiminnallisena tiedonkeruumenetelmänä. Näiden menetelmien avulla keräsin nuorten ajatuksia, siitä miten he haluaisivat nuorisotyön kohtaavan heitä heidän omilla vapaa-ajanviettopaikoillaan.

Laadullista tutkimusmenetelmää käytin teemahaastattelun muodossa, joka oli suunnattu nuorisotoimen ammattilaisille. Teemahaastattelun tavoitteena oli saada ammattilaisten näkökulmaa siihen, miten:

- Jalkautuvaa työtä tulisi jatkossa Siilinjärvellä toteuttaa
- Miten nuoria saataisiin tavoitettua ja miten nuoria tulisi kohdata
- Miten jalkautuvan nuorisotyön laadullinen raportointi ja seuranta jatkossa tulisi toteuttaa

4.1 Teemahaastattelu

Teemahaastattelu on laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2013, 161).

Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelu ja siinä edetään tiettyjen keskeisten ja jo etukäteen valittujen teemojen ja niihin liittyvien keskeisten käsitteiden ympärillä. Haastattelun etuna on haastattelun aikana kysymysten tarkentaminen ja syventäminen vastauksiin perustuen. Teemahaastattelulla pyritään löytämään merkityksellisiä vastauksia tutkimuksen tarkoituksen, ongelmanasettelun ja tutkimustehtävän mukaisesti. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 87–88.)

Nuorisotyön ammattilaisten haastattelun toteutin teemahaastattelulla, joka on puolistrukturoitu haastattelu ja haastattelu etenee siihen asetettujen teemojen mukaisesti. Teemoja tähän haastatteluun olin valinnut kaksi, jotka olivat:

- Wauto-jakson kokemukset Siilinjärvellä
- Jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen Siilinjärvellä

Näiden teemojen ympärille rakensin haastattelurungon, jota hioin pitkään pohtien mitä tietoa tarkalleen haastattelulla tulee saada ilmi. Haastattelun kysymykset muokkaantuivat ja vaihtuivat useampaan kertaan haastattelua suunnitellessani ja niiden määrä myös vaihteli lopulliseen määrään, joka oli 11 kappaletta. Haastatteluun valikoitu neljä eri ammattinimikkeellä toimivaa Siilinjärven kunnan nuorisotoimen työntekijää. Haastattelin ehkäisevää päihdetyöntekijää, etsivää nuorisotyöntekijää, erityisnuorisotyöntekijää sekä nuorisotyöntekijää, jonka työnkuva on tehdä talonnuorisotyötä. Haastateltavien valikoinnissa minulla oli päämääränä saada haastateltavien osalta mahdollisimman laaja näkemys jalkautuvan nuorisotyön toteuttamisesta ja jokaisella haastatteluun valitulla nuorisotyön ammattilaisella oli kokemusta jalkautuvan nuorisotyön toteuttamisesta omaan työhönsä peilaten.

4.2 Webropol-kysely

Webropol-kysely on menetelmänä nopea ja tehokas ja se tuottaa tyypillisesti paljon numeroihin perustuvia tuloksia, joita käsitellään tilastollisesti (Kehittämistyön menetelmät 2009, 108). Aloittaessani Webropol-kyselyn teon hahmottelin ensiksi kyselylle vastaavan rungon, jonka perusteella varsinaista kyselyä suunnittelin. Runkoon keräsin muistiinpanoja ja havaintoja siitä mitä asioita nuorilta olisi hyvä kysyä ja minkä tyyppisiä vastauksia voisin saada. Rajasin vastauksia sitä mukaan, kun huomasin niiden toimimattomuuden. Lisäksi pohdin suljettujen ja avoimien kysymysten suhdetta kyselyssä ja niiden merkitystä nuorten motivaatioon täyttää kysely ajatusta käyttäen. Päädyin kyselyssä muutamaa avoimeen kysymykseen sekä muutoin suljettuihin ja tällä tavoin ajattelin saavani nuorten kiinnostuksen pysymään kyselyssä koko sen täyttämisen ajan. Avoimilla kysymyksillä ja niiden vastauksilla voidaan tuoda uusia näkökulmia ja varteenotettavia parannusehdotuksia. Kun taas suljetuilla kysymyksillä, joihin on asetettu valmiit vastaus vaihtoehdot, voidaan selvästi rajata jo tiedetyt vastausvaihtoehdot ja antaa niitä rajoitetusti. Vastausten käsittely on tällöin huomattavasti helpompaa ja nopeampaa. (Heikkilä 2014, 48–49.)

4.3 Fiilis-mittari toiminnallinen aineistonkeruu

Toiminnallisena aineistonkeruutapana tein Wautoon Fiilismittarin, jonka avulla nuoret pystyivät arvioimaan nuorisotyön kohtaamisesta jäänyttä fiilistä.

Fiilismittari oli esillä Wautossa jakson viimeisen viikon ajan 25.1-31.1.2021. Rakensin Fiilismittarin kierrätysmateriaaleista ja asetin mittarin viereen helmipurkin. Tarkoituksena oli, että nuori pystyy ottamaan purkista helmen ja lähtiessään anonyymisti pudottamaan helmen hymynaamalla merkattuihin purkkeihin, joka kuvasti sitä fiilistä mikä nuorelle kohtaamisesta jäi. Mittarin paikaksi valitsin ulko-oven läheisyyden, jotta se olisi hyvin näkyvissä ja saavutettavissa. Halusin ottaa toiminnallisen aineistonkeruutavan mukaan, jotta nuoret saisivat vielä keran oman äänensä kuuluviin ja sillä tavoin pystyisin myös arvioimaan nuorten kokemuksen kohtaamisen merkityksellisyydestä. Fiilismittarin toteutus oli helposti lähestyttävä ja nuoret hoksasivat idean nopeasti. Mittariston avulla pystyn arvioimaan käydyn kohtaamisen merkityksellisyyttä nuorelle.

Kuva 4 Fiilismittari toimi opinnäytetyöni toiminnallisena aineistonkeruumenetelmänä.

5 TULOKSET

Tutkimuksessa tulee mitata sitä, mitä oli tarkoituskin selvittää. Jos tutkimukseen ei ole asettanut täsmällisiä tavoitteita on vaarana tutkia vääriä asioita. Jotta tutkimus olisi validi se täytyy varmistaa etukäteen huolellisella suunnitellulla ja täsmällisellä tiedonkeruulla. Tutkimuslomakkeen kysymysten täytyy mitata oikeita asioita yksiselitteisesti sekä kattaa koko tutkimusongelman. Luotettavien tulosten saamiseksi on myös varmistettava, että kohderyhmän otos edustaa koko tutkittavaa perusjoukkoa. (Heikkilä 2014, 27–28.)

5.1 Kyselytulosten analysointi

Toteutin Webropol-kyselyn ja Fiilismittarin aikavälillä 18.-29.1.2021 Wautossa kohtaamilleni nuorille. Kyselyn perusjoukko koostui pääosin niistä nuorista, jotka Wauto-illoissa olivat jo aikaisemminkin olleet mukana, mutta kysely tavoitti myös sellaisia nuoria, jotka eivät olleet aikaisemmin Wautossa käyneet. Kyselyyn vastasi kaikki kahden viikon aikana kohtaamani nuoret ja vastauksia kertyi yhteensä 17 eri nuorelta ja Fiilismittariin nuorten ääniä tuli yhteensä 26 ja äännet jakautuvat hymynaamoina: vihreä 25, keltainen 1, punainen 0.

Määrällisen aineiston eli Webropol-kyselyn sekä Fiilismittarin tulosten analyysi pohjautui tilastoihin, jotka muodostuivat kyselyissä esitetyistä kysymyksistä. Näitä tuloksia analysoimalla sain kuvan siitä miten nuoret ovat kokeneet jalkautuvan nuorisotyön Siilinjärven kunnassa ja millaisia toiveita heillä työn toteuttamisen suhteen on. Osan tilastoista esitin tekstimuodossa.

5.2 Teemahaastattelun analysointi

Opinnäytetyön toisena aineistonkeruumenetelmänä toimi teemahaastattelu ja aineiston analyysimenetelmäksi valikoitui laadullisen tutkimuksen sisältöanalyysi. Sisältöanalyysi on niin sanottu perusanalyysimenetelmä, jota voidaan käyttää kaikissa laadullisissa tutkimuksissa. Sisältöanalyysiä voidaan pitää sekä yksittäisenä metodina, että väljänä teoreettisena kehyksenä, jonka voi liittää erilaisiin analyysikokonaisuuksiin. (Tuomi ym. 2018, 103.)

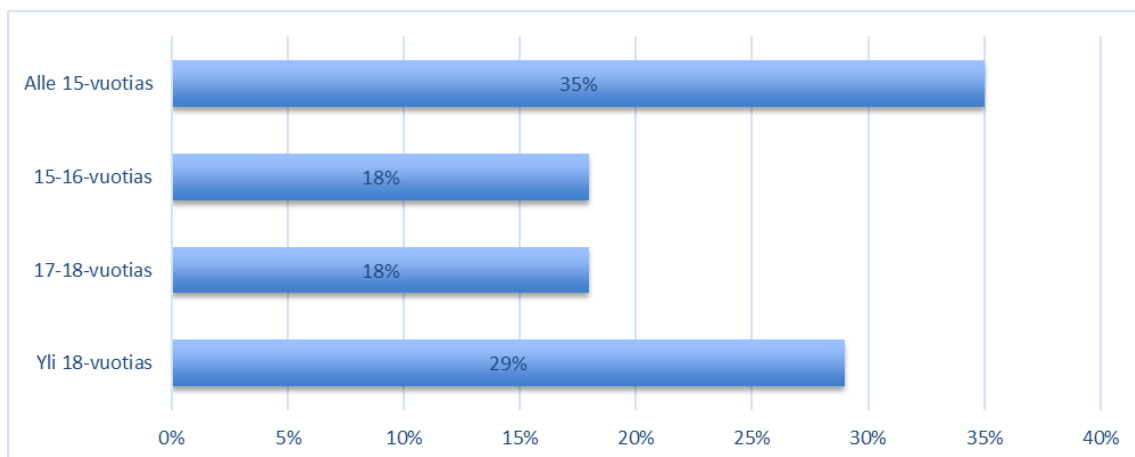
Toteutin teemahaastattelun analysoinnin pilkkomalla aineiston teemoihin, jotka jaoin jalkautuvan nuorisotyön toimintavaiheiden ja kehittämiskohtien mukaan. Lisäksi käsittelin jokaista teemaa vielä erikseen tutkimuskysymykseen peilaten. Haastattelun aineiston purin ääninauhurista ja Teams-ohjelman tallenteesta litteroimalla sen tekstimuotoon, tämän jälkeen tuhosin tunnistetietoja sisältävät ääninauhat. Litteroitua tekstiä syntyi neljästä haastattelusta yhteensä 19 A4-

sivua. Litteroimisella tarkoitetaan tallennetun laadullisen aineiston muuttamista sanatarkasti kirjoitettuun muotoon, sen käsittelyn ja analysoinnin helpottamiseksi. Aineiston litteroiminen on tavallisempaa, kuin päätelmien tekeminen suoraan nauhoista (Hirsjärvi ym. 2013, 222.) Tulostin myös itselleni litteroidut haastattelumateriaalit ja tein niihin itselleni muistiinpanoja ja merkkauksia helpottaakseni analysoinnin kirjoittamista. Koin itselleni helpommaksi seurata paperimuotoista tekstiä, Word-tiedoston sijasta. Haastattelun analyysissä olen yhdistellyt myös kyselyaineistoista saamiani tuloksia sekä viitannut analyysissä myös omaan tietopohjaani jalkautuvasta nuorisotyöstä.

Haastattelun analyysissä käytin kaikista haastateltavistani nuorisotyön ammattilaisista yläikäsi- tettä nuorisotyö. Koin tämän yhtenäisen nuorisotyön käsitteen käyttämisen selkeämmäksi analyysissä, kuin että olisin erotellut mitä kunkin työmuodon ammattilainen on tuonut ilmi.

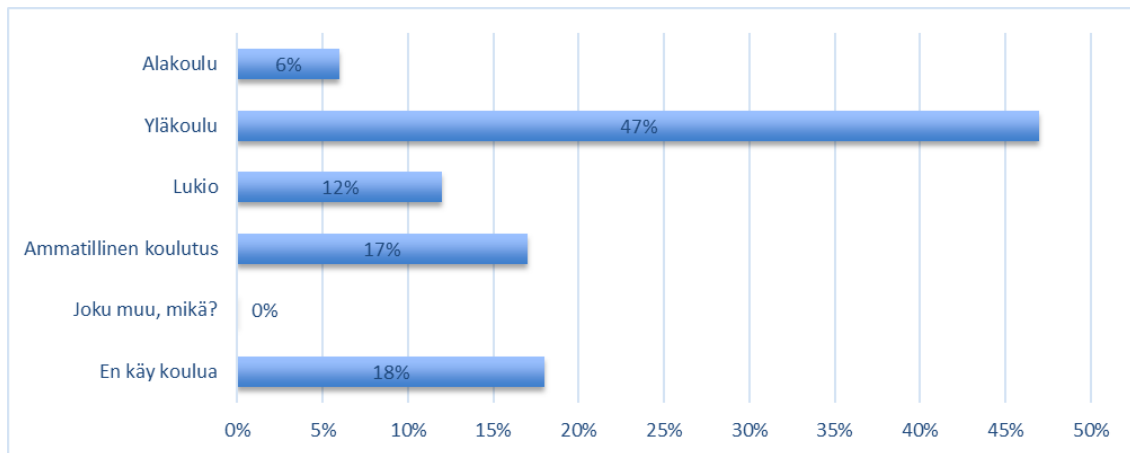
5.3 Webropol-kyselyn tulokset

Kyselyyn vastanneiden nuorten iät jakaantui seuraavasti, nuorten ikä jakaantui alle 15-vuotiaiden ja yli 18-vuotiaiden nuorten välillä melkein tasan, alle 15-vuotiaita nuoria oli 35% ja yli 18-vuotiaita nuoria 29%. 15-16-vuotiaita sekä 17-18 -vuotiaita nuoria kyselyyn vastasi sama määrä, eli 18%. Nuorten ikä jakautui hyvin täsmälleen ennako arviointini mukaan ja käviöiden ikäjakauma ilmensi todenmukaisesti siilinjärveläisten Wautossa-vierailevien nuorten ikää.

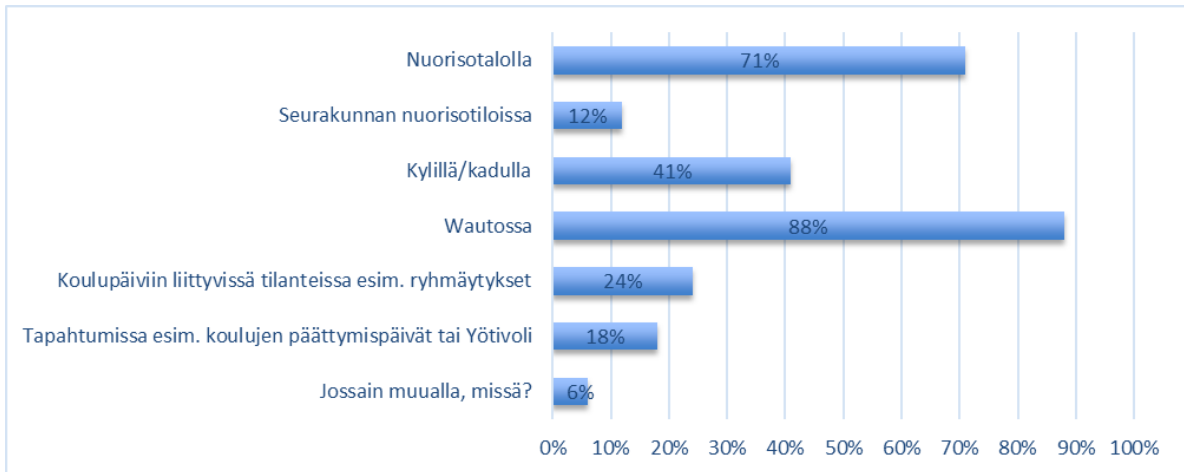
Kuva 5 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Ikäsi?”

Kyselyyn vastanneista nuorista 47 % oli yläkoululaisia nuoria, 29 % toisen asteen opiskelijoita ja näistä 12 % lukiolaisia ja 17 % ammatillista koulutusta käyviä, 6 % alakoululaisia ja 18 % vastanneista ei tällä hetkellä opiskele mitään. Yläkouluikäiset olivat tiedettävästi pääkävijäkunta toiminnassa, mutta kysely tavoitti myös ison osan toisen asteen opiskelijoita ja opintonsa jo päättäneitä.

Kuva 6 Vastajien jakauma kysymykseen ”Mitä koulua käyt?”

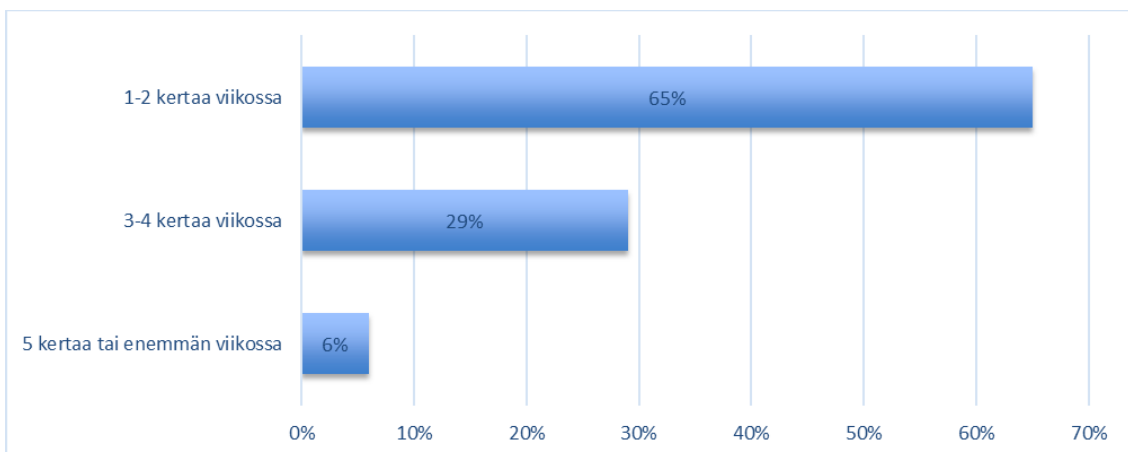
Nuorilta kysyttiin ovatko he aikaisemmin tavanneet Siilinjärven nuorisotoimen nuorisotyöntekijöitä ja 100 % eli kaikki Wautossa kohdatut nuoret olivat tavanneet aikaisemminkin nuorisotyötä. Heiltä kysyttäessä missä paikoissa ovat nuorisotyötä tavanneet ja 88 % nuorista vastasi, että Wautossa. 71 % nuorista kertoi tavanneensa nuorisotyötä nuorisotaloilla käydessään, 41 % kylillä liikkueensa ja 24 % kouluun liittyvissä tilanteissa. Tapahtumissa 18 % nuorista olivat nähneet nuorisotyötä ja jossain muualla 6 %, vastaukseksi missä kerrottiin tavanneensa nuorisotyötä kotonaan.

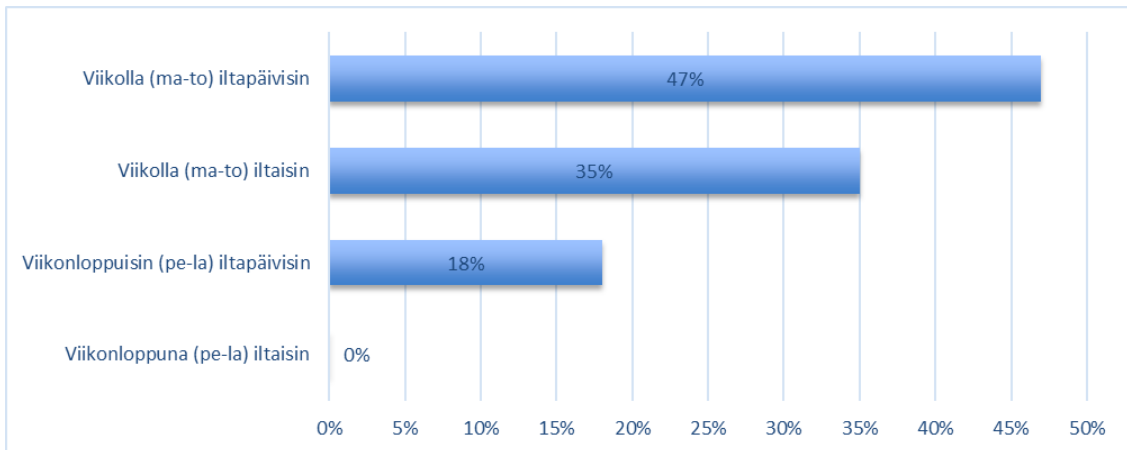
Kuva 7 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä niin missä paikoissa olet tavannut nuorisotyöntekijöitä?”

5.3.1 Nuorten ajatuksia jalkautuvasta työstä

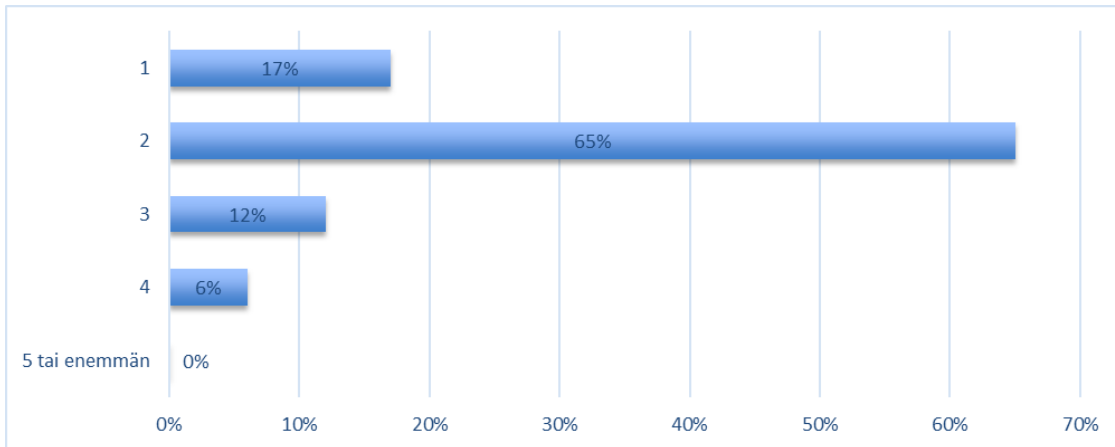
Nuorilta kysyttiin kuinka monena päivänä viikossa nuorisotyön olisi hyvä jalkautua nuorten pariin, jossa vastaukseksi 65 % nuorista toivoi nuorisotyön jalkautuvan 1–2 kertaa viikossa, 29 % vastasi 3–4 kertaa viikossa ja 6 % toivoi, että nuorisotyö jalkautuisi viisi kertaa tai useammin viikossa. Jalkautumisen ajankohtaa kysyessä 47 % nuorista haluaisi, että nuorisotyö jalkautuisi viikolla maanantaista torstaihin iltopäivisin ja 35 % haluaisi, että nuorisotyö jalkautuisi maanantaista torstaihin ilta-aikaan. 18 % nuorista vastasi, että haluaisin nuorisotyön jalkautuvan viikonloppu iltopäivisin. Nuorilta kysyessä montako nuorisotyöntekijää he haluaisivat yhdellä kertaa olevan tavoitettavissa, saatiin vastaukseksi, että 65 % nuorista toivoisi työntekijöitä olevan tavoitettavissa kaksi kerrallaan.

Kuva 8 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Miten usein toivoisit nuorisotyöntekijöiden olevan tavattavissa?”

Kuva 9 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Minä päivinä ja mihin aikaan toivoisit tapaavasi nuorisotyöntekijöitä?”

Kuva 10 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Montako nuorisotyöntekijää toivoisit kerralla tapaavasi?”

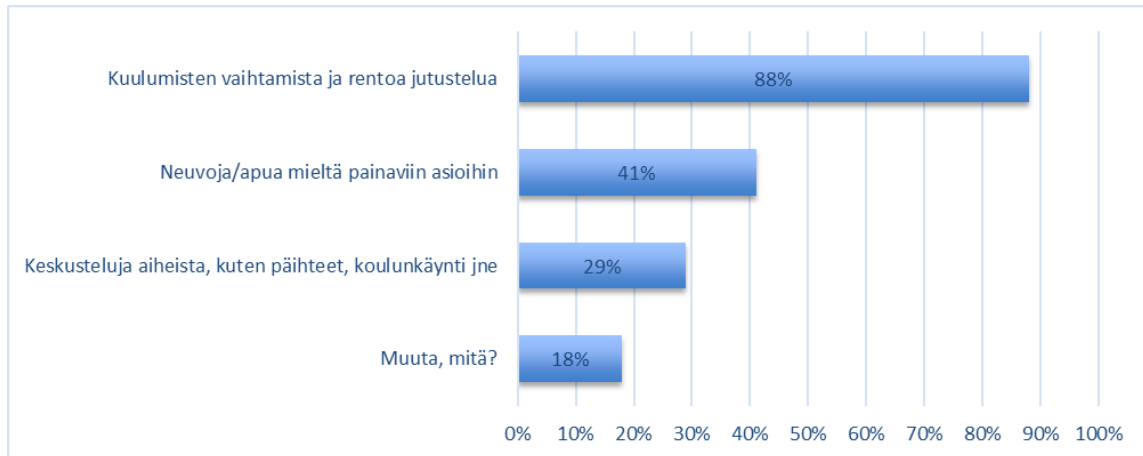
Nuorilta kysyessä missä nuorisotyötä eniten tarvittaisiin, saatiin vastaukseksi paikkoja missä nuoret itse viettävät vapaa-aikaansa. Vastauksista Siilinjärven kylän linja-autoasema ja Siilinjärven sekä Vuorelan S-market-kauppojen pihat nousivat muita enemmän esille.

Kuva 11 Nuorten ajatuksia jalkautuvalle työlle tarpeellisista paikoista Webropol-kyselyn vastausten pohjalta

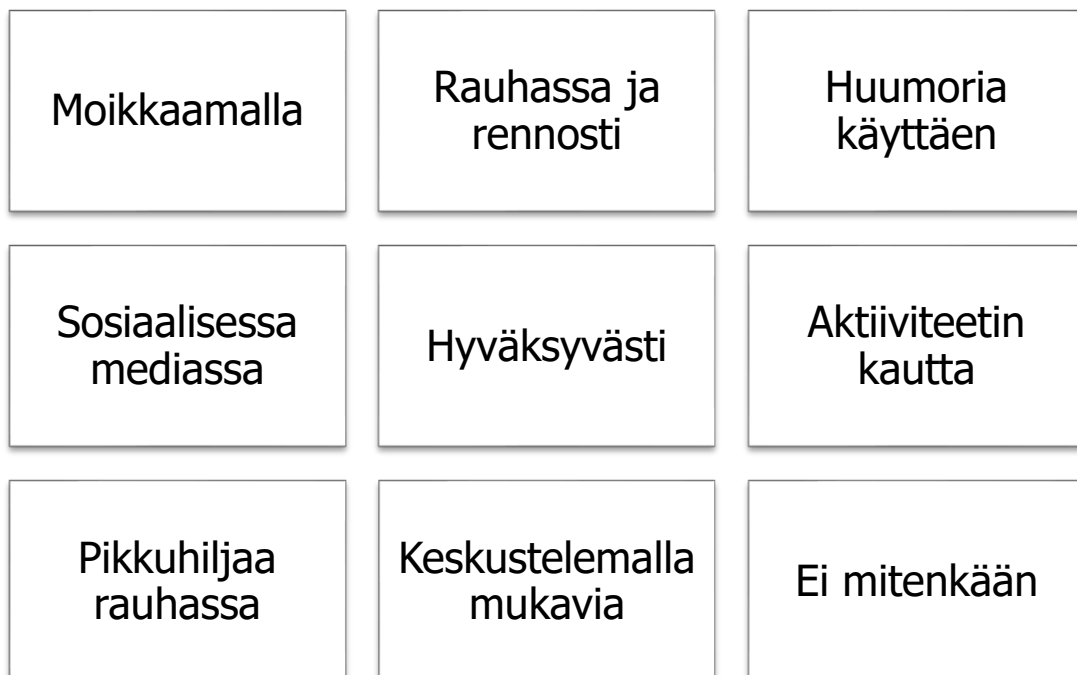
5.3.2 Nuorten ajatuksia kohtaamisesta

Kyselyssä selvitettiin myös nuorten ajatuksia nuorisotyön kanssa kohtaamisesta. Nuorilta kysyttiin millä tavalla ja minkälaisia kohtaamisia he toivoisivat nuorisotyön kanssa tapahtuvan sekä millaiset keskustelunaiheet he kokevat tarpeelliseksi. Keskustelun aiheista 88 % nuorista vastasi kuulumisten vaihtamisen ja rennon jutustelun olevan tärkeintä kohtaamisessa. 41 % taas toivoi kohtaamisissa saavansa neuvoja ja apua mieltä painaviin asioihin ja 29 % halusi keskustelujen liittyvän johonkin aiheeseen, kuten päihteet tai koulunkäynti. 18 % vastasi jotain muuta ja toivoi keskusteluja nuorisotyön kanssa esimerkiksi parisuhteisiin ja seurusteluun liittyen.

Kuva 12 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Millaisia keskusteluja toivoisit kohtaamisiin?”.

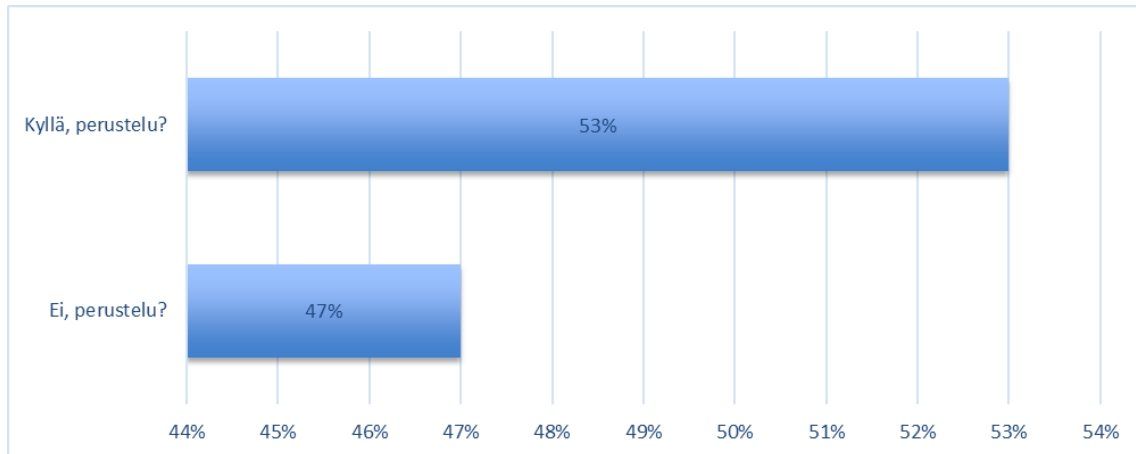
Nuoret myös kertoivat kyselyssä, miten toivoisivat nuorisotyön lähestyvän heitä, vastaukset vaihtelivat suoraan asiaan menemisestä hiljattain keskustelun aloittamiseen ja rauhassa tutustumiseen sekä myös sosiaalisessa mediassa lähestymistä toivottiin.

Kuva 13 Nuorten ajatuksia kohtaamisesta nuorisotyön kanssa Webropol-kyselyn vastauksien pohjalta.

Nuorilta kysyttiin myös, että tarvitseeko kohtaamiseen olla joku paikka mihin mennä ja yli puolet nuorista vastasi, että tarvitsisi. Perusteluksi nuoret mainitsivat mm. lämpimän paikan,

helpommin löydettävyyden ja paikantamisen, Wauton olevan hyvä ja kiva paikka, tutun ja turvallisen paikan sekä tutut ihmiset. 47 % vastasi, ettei erillistä paikkaa tarvitsisi olla, tähän perusteluksi nuoret mainitsivat sen, ettei ole väliä onko paikkaa ja paikkaan riippumattomuuden sekä nuorisotyön jalkautumisen tapahtumissa missä ei ole mahdollista olla kiinteää paikkaa.

Kuva 14 Vastaajien jakauma kysymykseen ”Tarvitseeko kohtaamiseen olla joku paikka esim. Wauto?”

Nuoret jättivät myös kyselyyn terveisiä nuorisotyölle. Terveisissä nuoret muun muassa kiittivät nuorisotyötä hyvästä työstä ja esittivät toiveita tulevaisuuteen.

”Jatkakaa samaan malliin, teistä on apua, kun sitä pyydetään!”

5.4 Haastattelun analysointi

Haastatteluissa ensimmäiseksi teemakokonaisuudeksi nousi Wauto-jakson kokemukset ja millaiseksi nuorisotyön ammattilaiset kokivat jalkautuvan nuorisotyön muodon Wauto-toiminnassa. Haastatteluissa nuorisotyöntekijät kertoivat Wauton olleen hyödyksi muun muassa siinä, että pystyttiin jalkautumaan yhä laajemmalle alueelle kohtaamaan nuoria ja Wauto toimi ulko- ja sisätiloissa näkyvänä maanmerkkinä siellä missä se liikkui. Jalkautuessa koettiin hyväksi Wauton parkkeeraaminen näkyville paikoille, jossa nuorien ajateltiin liikkuvan ja tällä tavoin saamaan nuorten huomio kiinnittymään Wautoon ja tulemaan sen luokse. Nuorille tehdyssä kyselyssä myös ilmeni, että nuoret kaipasivat nuorisotyötä juuri niihin paikkoihin missä Wauto usein oli pysähdyksissä. Nuorisotyöntekijät kokivat, että Wautolla oli myös vaikutuksensa nuorten lähestyttävyyteen, sillä moni nuori tuli Wauton luokse pelkästään jo sen ulkoasun

perusteella eikä niinkään kohtaamaan nuorisotyötä. Nuorisotyöntekijä kertoi Wauton epätavallisen ulkonäön houkuttelleen ympärilleen kyläläisiä vauvasta vaariin ja näin ollen myös nuorisotyön kohtaamaan muitakin, kuin siilinjärveläisiä nuoria.

”Wauto houkuttelee jo puoleensa, kun se on niin erottuva ja nuoret tulee paljon helpommin jutulle, kun se että kuljet vaan tuolla joku nuorisotyön liivi päällä niin se ei toki oo niin houkutteleva”

”Wautolla, kun oltiin liikkeellä, niin siellä porukka vilkutteli, että tulkaa tänne. Nuoret selkeästi odotti meitä ja Wautoa”

Nuorten kohtaamisessa tilan merkitys nousi esille, sillä Wautossa kerrottiin olevan hyvin erilaista kohdata nuoria, kuin esimerkiksi nuorisotalolla missä arkista nuorisotyötä tehdään. Wauton pieni ja intensiivinen tila antoi mahdollisuuden kohdata nuoria hyvinkin yksilöllisesti ja aidosti ja olla tilanteessa läsnä. Toisin, kuin nuorisotalolla missä jatkuva taustahäly vaikuttaa myös vuorovaikutustilanteisiin niin Wautossa nuorten kanssa keskustellessa samanlaisia keskeytyksiä ei tullut. Keskusteluissa Wautossa nuorten kanssa nousi esiin usein sellaisia aiheita, mitä nuorisotalolla nuoret eivät tulisi nuorisotyön kanssa keskustelemaan. Tiina Papunen (2021) jalkautuvan nuorisotyön käsikirja teoksessaan kuvaa myös, kuinka parhaimmillaan nuorten aito ja välitön kohtaaminen voi mahdollistaa luottamuksellisen suhteen rakentumisen ja sillä tavoin yksilöllisen tuen sekä mahdollisen tarvittavan palveluohjauksen. Myös Wautojakson aikana nuorisotyölle tuli tilanteita, jossa nuorten omasta pyynnöstään heitä ohjattiin tarvittavien palveluiden piiriin. Tällaiset Wautossa käydyt luottamukselliset keskustelut olivat myös nuorisotyölle merkittäviä onnistumisia.

Wauto tilana koettiin myös olleen edukseen siinä, että pieni määrä kerrallaan kohdattuja nuoria antoi nuorisotyölle tilaisuuden luoda nuorten kanssa keskusteluja aihepiiristä toiseen. Nuorisotyö myös kertoi, että Wautolla liikkussa nuoret tulivat kohtaamaan heitä ja heidän luokseen, kun taas kävellen tehtävässä jalkautuvassa työssä he menevät nuorison luo. Wauton parkkeeraaminen julkisille paikoille antoi myös mahdollisuuden jäädä odottelemaan nuoria tulevaisuuteen läsnä sekä pyytää tai vastata nuorten pyyntöihin paikasta missä nuoria voisi kohdata. Kun taas aikaisemmin tehdyssä jalkautuvassa nuorisotyössä nuoriso työ ei nähnyt tarpeelliseksi jäädä odottelemaan esimerkiksi koulujen pihuille, vaan pyrittiin jatkamaan matkaa mikäli nuoria ei juuri sillä hetkellä ollut näkyvissä.

”Tässä toiminnassa ne nuoret tuli ehkä itse siihen lähelle ja ne teki ite sen päätöksen, että lähenkö mä tuon työntekijän luokse, kun tavallaan sitten kun me ollaan jalan niin mehän mennään sen nuorisoporukan luokse, että he eivät itse tee sitä valintaa. Toki he tekevät sen valinnan, että ottaako he meidät niin sanotusti vastaan vai ei, että alkavatko jutuille”

”Nuoret ei talolla välttämättä tule niin iholle, kun taas siinä pienessä tilassa autossa ja kun siinä ei oo sitä muuta härpäkettä ympärillä”

”Wauto mikä on intiimi ja semmonen pieni tila niin siinä ne tietävät, että nyt mennään tuonne Wautoon ja jutellaan siellä. Se oli jännä huomata miten ne siinä sit avautuu ihan eri tavalla, kun talolla”

”Mukava oli niiden kanssa jutella ja vähä läppääkin heittää ja joskus vähä vakavampaakin aihetta”

Nuorisotyö kertoi, että nuoria pyrittiin tavoittamaan paikoissa missä aikaisemmalla jalkautumisen kokemuksella tiedettiin nuorten liikkuvan. Haastatteluissa nousi ilmi, että nuoria saapui yleensä paikalle, kun Wauto oli pysäköity johonkin tiettyyn paikkaan ja nuoria oli jääty niin sanotusti odottamaan paikalleen. Lisäksi myös Wauto illan alkaessa nuorisotyön tekemillä Instagram-sovelluksen päivityksillä pyrittiin tavoittamaan nuoria ja saamaan heiltä vastauksia kysymykseen ”Mihin Wauton pitäisi kurvata tänä iltana?”. Tällä tavoin nuorilta saatiin koordinaatteja niihin paikkoihin mihin he toivoisivat nuorisotyön illan aikana tulevan, vaikkei nämä päivitykset läheskään jokaisena iltana nuorisoa tavoittaneetkaan, nuorisotyö piti kuitenkin sosiaalisessa mediassa aktiivisesti toimimisen tärkeänä osana Wauto-jakson onnistumista.

Nuorille tehdyssä kyselyssä nousi myös esille nuorten toive heidän tavoittamiseen erilaisten sosiaalisen median kanavien kautta. Haastatteluissa pohdittiin nuorten tavoittamisessa sitä, että saivatko kaikki toiminnalle potentiaaliset nuoret tiedon, että milloin Wauto liikkuu ja milloin nuorisotyötä olisi tavoitettavissa ja oliko sosiaalisessa mediassa tehty mainontaa riittävää. Ajatuksena tulevaisuuteen nousi aikataulujen tekeminen, joiden avulla nuoret tietäisivät missä Wauto mihinkin aikaan liikkuu. Wautossa kävi myös viikoittain samoja nuoria, joka kertoi nuorisotyölle siitä, että nämä nuoret halusivat tulla kohtaamaan nuorisotyötä ja saada sillä sisältöä arki-iltoihinsa. He olivat usein myös niitä nuoria, jotka sosiaalisessa mediassa ottivat nuorisotyöhön yhteyttä ja pysyivät nuorisotyötä eri paikkoihin.

”Siinä on se väline, se auto. Että se on vähä niiku semmonen kättä pidempää työkalu”

”Kun mentiin tossa tuo reilu kolmekuukautta niin oli niitä samoja nuoria, jotka pyörivät siinä Wautossa. Mutta nehan ovat niitä nuoria, jotka pyörivät muutenkin tuolla kylillä. Onnistuttiin kuitenkin ihan hyvin, että pystyttiin niille tarjota sitä ja ne sitä kaipas”

Haastattelussa nousi esille jalkautuvan nuorisotyön vieminen lähikoululle ja sen merkitys opilaitten välitunneissa. Nuorisotyöntekijät kuvasivat tällä olleen merkitystä etenkin niiden nuorten keskuudessa, joilla ei välituntisin ole kavereita seuraksi ja jotka jäävät yleensä välituntisin yksin. Haastattelussa myös punnittiin Wauto-toimintaan pohjautuvan kahvitarjoilun merkityksellisyyttä suhteutettuna kohtaamisiin. Kävi ilmi, että kahvitarjoilua järjestäessä kohtaamiset jäivät lyhyiksi ja niiden merkityksellisyys jäi ”kahviautomaattina” toimimisen varjoon. Haastattelussa nuorisotyö kertoi vähentäneensä Wauto-jakson loppua kohden kahvitarjoilua ja sen ansiosta jääneen aikaa enemmän nuorten kohtaamiseen ja keskusteluiden käymiseen. Nuorisotyö myös koki, että jalkautumisella kouluympäristöön olisi jatkossakin tarvetta, sillä se toisi kouluympäristöön lisää turvallisia aikuisia kohtaamaan nuoria ja antamaan myös aikaa niille yksinäisille nuorille, joilla ei ole kaveriporukkaa välituntien ajaksi. Myös Papusen (2021) mukaan arkisilla kohtaamisilla nuorten kanssa on suuri merkitys luottamussuhteen rakentamisessa sekä näkyväksi ja kuulluksi tulemisen merkityksessä nuorelle. Tällaisia arkisia kohtaamisia myös koulun pihalla tehdyssä jalkautumisessa tuli esille. Esille nousi myös se, että Wautossa iltaisin ja koulupäivien aikana nuorisotyötä kohtaamassa kävivät eri nuoret. Ne nuoret, jotka iltaisin Wautossa vierailivat eivät tulleet Wauton tai nuorisotyön luokse koulupäivien aikana. Nämä nuoret siis selkeästi erottelivat Wauto-toiminnan vapaa-ajantoiminnakseen.

”Ja ehkä se mikä siinä hyvää tuota tuolla koulumaailmassa Wauto-toiminnassa on niin ehkä siinä tämmöset kaveriporukan rajat vähän hämärtyy ja enemmän tullaan juttuun sen oman kaveriporukan ulkopuolisten kanssa”

”Uskon että oli tosi iso merkitys monelle siinä, kun hakeutuivat siihen ja se toi myös semmosta turvallisuutta niihin välitunteihin, että oli jotain tekemistä ja hakeutuivat siihen meidän seuraan. Nyt oon myöhemmin miettinyt, että ne nuoret varmaan otti meitä, kun tulivat aina siihen meijä luo kysymään, että mitä nyt kuuluu”

Haastattelun toiseksi kokonaisuudeksi nousi jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen Wauto-kokeilun jälkeen. Nuorisotyön kanssa haastatelussa pohdittiin miten ja millaiseen suuntaan nuorisotyötä olisi hyvä jatkossa kehittää ja millaisia asioita tulisi ottaa tulevaisuudessa jalkautuvaa

nuorisotyötä tehdessä huomioon. Haastattelussa yksiselitteisesti kaikkien haastateltavien mielestä jalkautuvaa nuorisotyötä olisi halu ja tarve jatkaa tulevaisuudessakin. Myös nuorten kyse-lyssä tämä toive jalkautumisen suhteen oli yksiselitteinen. Wauto-kokeilun innoittamana tällai-seen työmuotoon oli nyt päässyt kunnolla tutustumaan myös sellaisetkin nuorisotyön ammatti-laiset, joilla ei ollut vielä kovinkaan paljoa kokemusta kyseisestä työmuodosta. Haastatteluissa pohdittiin myös mikä olisi sopiva tapa toteuttaa jalkautumista ja esille nousi Wauton kaltaisen ajoneuvon etu siinä, että jalkautuvaa nuorisotyötä pystyisi tekemään laajemmalla alueella ja tällöin kohtaamaan myös enemmän nuoria. Aseman lapset ry:n Walkers-toimintaa ja Wautoa pidettiin myös hyvänä vaihtoehtona sen näkyvyyden ja tunnettavuuden ansiosta, sekä Walker-sin antaman valmiin toimintamallin helppoudesta.

Haastatteluissa pohdittiin myös toimintatavoista, joissa Siilinjärven nuorisotyö toteuttaisi jal-kautuvaa nuorisotyötä itsenäisesti ilman Walkers-toimintaa. Esille nousi idea nuorisotyön omasta pop-up-tyylisestä telttamahdollisuudesta, joka pystytettäisiin kesäajaksi Siilinjärven kylälle missä nuorisotyö pystyisi jalkautuen kohtaamaan nuoria. Tällöin nuorisotoimi olisi sel-keästi näkyvillä ja tavoitettavissa ja samalla teltalta pystyisi työparin kanssa jalkautumaan lä-himaastoon. Merkityksellisenä nuorten kanssa pidettiin myös sitä, että jalkautumista voitaisiin jatkaa mahdollisimman pian taas säännöllisesti, jotta ne nuoret, jotka Wauto-jakson aikana ta-voitettiin eivät kerkeisi niin sanotusti hävitä tavoittamattomiin, vaan nuorisotyö pystyisi jatka-maan heidän kohtaamistaan. Ajankohtana jalkautumiselle nuorisotyö piti tärkeänä kevät, kesä ja syksy aikaa, jolloin nuoria kylillä liikkuu eniten, Wauto-jakso talviaikana ei tavoittanut nuo-ria läheskään niin paljon, kuin mitä kesäisempi aika voisi tavoittaa. Talviaikana myös monet loppusyksyllä kohdatuista mopoiluikäisistä nuorista katosivat, eikä heitä enää pakkasten tultua tavoitettu. Talviajan toimintaan nuorisotyö pohti myös omaa jalkautuvan työn tilaa, mihin nuo-ret pystyisivät tulla kohtaamaan nuoria, eikä paikka olisi sidottu nuorisotaloympäristöön.

”Kesäaikana varsinkin nuorisotalot eivät vedä ja sillä toiminnalla kohdataan myös niin paljon niitä nuoria, jotka eivät käy esimerkiksi nuorisotalolla”

”Ajankohtana myös kevät/kesä/syksy ois tärkeempiä ajankohtia, kun nuoret par-veilee tuolla kylillä”

Haastatteluissa pohdittiin myös Siilinjärven nuorisotyön resursseja jalkautuvan nuorisotyön säännölliseen toteuttamiseen jatkossa. Esille nousi aikataululliset haasteet mukauttaa jalkau-tuva työ lisäksi omaan jo olemassa olevaan työhön. Nuorisotyö ei kuitenkaan pitänyt asiaa

mahdottomuutena, vaan ennemminkin luovimisella ja hyvällä suunnittelulla ja organisoinnilla mahdollisuutena. Nuorisotyö piti tärkeänä sitä, että työmäärä jakautuisi tasaisesti eikä näin ollen kenenkään tarvitsisi uupua liiallisen työtaakan takia. Päihdetyön osalta esille nousi myös nuorten kohtaamiseen ja päihteistä keskustelemisen merkitys rennossa ilmapiirissä nuorten tiedon vastaanottamiseen. Nuorten koettiin omaksuvan asioita tällöin huomattavasti helpommin, kuin esimerkiksi tiukassa kouluympäristössä, jossa nuoret eivät välttämättä uskalla kertoa mieltä painavista asioista. Entisestä katupäivystysmallista poiketen esille nousi tarve myös viikolla jalkautumiseen, joka korostui sillä, että jalkautuminen ei painottuisi ainoastaan viikonloppuihin ja niin sanotusti nuorten päihteidenkäytön valvontaan vaan olisi laajasti toimivaa ja kaikenlaisia ja kaiken ikäisiä nuoria tavoittavaa toimintaa. Kuten esimerkiksi koululaisten tavoittamista koulupäivien jälkeen. Tätä toivoivat myös nuoret heille tehdyssä kyselyssä, että nuorisotyö jalkautuisi myös iltapäiviin koulupäivien jälkeiselle ajalle. Tärkeänä pidettiin myös koko työyhteisön sitouttamista tähän työhön, jottei koko työmäärä kasaantuisi vain tiettyjen nuorisotoimen ammattilaisten harteille. Lisäksi muiden nuorten kanssa toimivien ammattilaisten, kuten seurakunnan nuorisotyön ja sosiaalityön saamista nuorisotyön mukaan jalkautumaan pidettiin nuorisotyölle tärkeänä mahdollisuutena toteuttaa moniammatillista jalkautuvaa nuorisotyötä. Tällä myös saataisiin mahdollisimman suuri kattaus osaamista ja erilaisia ammattilaisia kohtaamaan nuoria. Myös Papunen (2021) kuvaa moniammatillisen yhteistyön jalkautumisessa olevan merkityksellistä nuorille tarjottavan osaamisen laajentamisessa.

”Kyllä mä uskon, että vois olla, vähähän siinä pitäs tehdä siirtoja ja luovia, mutta onhan toi semmonen tärkeä juttu ja se on tätä päivää ja se tulee olemaan isona juttuna varmaan tulevaisuudessa olemalla osana tätä nuorisotyötä”

”Kyllähän niitä resursseja varmasti meilläkin on, kun vaan me pystyttään joustamaan tietyllä tavalla niistä meidän omista vanhoista työtavoistamme”

”Että ei aina lähettäs siitä oletuksesta ja lähtökohdasta, että ne nuoret notkuu yötä myöten tuolla kylillä, että niillä voi olla myös se kohtaamisen tarve ihan silloin päiväsaikaankin”

Nuorten tavoittamisessa esille nousi sosiaalisessa mediassa erilaisten kanavien käyttäminen, jotka Siilinjärvi on ottanut Wauto-jakson aikana aktiivisesti käyttöön. Nuorten tavoittamisen kehittämiseksi nuorisotyö oli sitä mieltä, että pitkäjänteinen tiedottaminen ja nuorisotyön jalkautuvaa nuorisotyötä varten luodun Instagram-sovelluksen käyttäjätilin nostattaminen nuorten keskuudessa sekä seuraajien saaminen olisi tärkeää. Tavoittamista ajateltiin myös helpottavan

se mitä enemmän nuorisotyö jalkautuu ja on läsnä nuorten ympäristöissä ja näin ollen tehdä nuorisotyötä tutuksi kylän nuorisolle. Tätä kuvattiin mahdollisuudeksi vain toistojen toistamisella ja pitkäjänteisellä säännöllisellä työllä. Myös erilaisten mainosten teko ja niiden jakaminen kouluihin, vanhempainryhmiin sekä pikkukylille koettiin tarpeelliseksi. Sillä pystyttäisiin levittämään nuorille tietoisuutta siitä, että nuorisotyön kohtaamiseen nuorten vapaa-ajalla olisi mahdollisuus. Mainosten avulla saataisiin nuorille tietoisuuteen missä ja millä aikataululla nuorisotyö milloinkin liikkuu ja se voisi osakseen saada pikkukylälienenkin nuorisoa tavoitetuksi.

”Some on tuota semmonen asia, että kun saatas nuorille ihan oikeesti tietoisuuteen, että on semmonen kanava missä hyö voisivat kertoa meille, että tulkaa tänne”

Wauto-jakson aikana siilinjärveläisten yritysten kanssa tehtyä yhteistyötä pidettiin hyvänä ja antoisana sekä jalkautumisen kannalta toiminnalle hyödyllisenä. Ne yritykset, jotka lähtivät Wauto-toiminnan tukemiseen mukaan, olivat myös toiminnan kannalta tärkeässä asemassa. Muun muassa nuorisotyölle lahjoitetut kaasupullot olivat talvipakkasilla erittäin tärkeässä roolissa Wauto-toiminnan mahdollistamisen kannalta. Yritysten kanssa tehtävällä yhteistyöllä myös ajateltiin olevan hyötyä nuorisotyön näkyvyyden nostattamiseksi ja nuorisotyön tutumaksi tekemisessä paikallisten yrittäjien keskuudessa. Yhteistyön jatkamista yritysten kanssa myös tulevaisuudessa koettiin kannattavana vaihtoehtona. Tärkeänä kehittämisen kohteena tässä nuorisotyö myös piti sitä, että yhteistyön selkeyttämiseksi ja parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi olisi hyvä, että yritysten ja nuorisotyön välillä olisi nuorisotyön puolelta yksi niin sanottu yhteyshenkilö, joka hoitaisi yhteistyöasioita ja pitäisi langat siltä osin käsissä. Tämä selkeyttäisi toiminnan kulkua ja mahdollisten uusien yhteistyösopimusten lisäämistä.

”Yritysyhteistyö, että tavallaan mitä niiltä haluttiin ja mitä saatiin niin sehän pelitti just niiku oltiin odotettu. Mitä oon nyt tavannut noita yrityshenkilöitä, jotka jeesas meitä ja kiitelly niitä, niin ne on sanonu, että jatkossakin tulisivat mukaan, että hyvää työtä teette”

Vapaaehtoisten työntekijöiden kanssa tehtävää yhteistyötä kuvattiin myös hyväksi, mutta ilmeni myös sellaisia asioita, joita toiminnan sujumiseksi jatkossa olisi hyvä kehittää. Vapaaehtoisten siilinjärveläisten aikuisten toimintaan mukaan saamisessa ja koulutettujen vapaaehtoisten toiminnassa mukana olemisessa koettiin ajoittain haasteita. Näihin haasteisiin nuorisotyö

linjasi vapaaehtoisten sitouttamisen toimintaan sekä nuorisotyön puolelta hajanaisen yhteydenpidon vapaaehtoiisiin. Kehitysideaksi jatkoa ajatellen koettiin, että vapaaehtoiisiin täytyisi pitää tiiviimpää yhteyttä ja pyytää heitä enemmän toimintaan mukaan. Tällä tavoin saataisiin myös parempi kontakti niihin vapaaehtoiisiin, jotka haluavat olla toiminnassa mukana. Yhteydenpidosta ajateltiin, että suoraan toimintaan pyytämällä lyhyellä varoitusaajalla voisi olla parempi mahdollisuus saada vapaaehtoisia mukaan, kuin pitkälle tulevaisuuteen vuorojen suunnittelemisella. Wauto-jakson aikana kuitenkin muutama vapaaehtoinen oli aktiivisesti toiminnassa mukana ja näitä vapaaehtoisia koettiin tärkeänä pitää mukana toiminnassa myös jatkossa.

”Nyt vapaaehtoisia oli helpompi saada mukaan, kun tämä oli Walkersin toimintaa. Tässä tullaan taas tähän, kun tämä on Walkersin toimintaa. Kun me ollaan omassa nuorisotyössä yritetty katupäivystyksiin vapaaehtoisia huhuilla niin ei pähän oo kertaakaan kettää tullut”

”Kyllä ja erilaista näkökulmaa ja erilaisia tarinoita mitä kertovat nuorille omasta elämästä nii mikäs sen parempaa”

”Näkisin hyvänä esimerkiksi vanhempien osallistumisen tähän jalkautuvaan nuorisotyöhön ja, että he näkisivät ite missä heidän omat ja kylän nuoret menee”

Raportointi ja toiminnan seuranta nousi haastattelussa suurimmaksi kehityskohdaksi. Aikaisemmin nuorisotyön toteuttaessa jalkautuvaa nuorisotyötä nuorisotyö kertoi, että raportointia ei kovinkaan säännöllisesti ja tarkasti ole tehty. Kun taas Wauto-jakson aikana raporteja kirjattiin jokaisesta jalkautumiskerrasta ja toiminnan seuranta tehtiin kaikista kohdatuista nuorista. Raporttien tekeminen havaittiin hyväksi Wauto-jakson aikana, vaikkakin sitä kuvattiin myös ajoittain hieman työlääksi ja myöhään illalla väsyneenä raporttien kirjoittamista hankalaksi. Kuitenkin nuorisotyö oli sitä mieltä, että raporteja tulisi ehdottomasti kirjoittaa jatkossakin, jotta saataisiin faktatietoa siitä, kuinka paljon nuoria kohdataan ja millaisia kohtaamistilanteita nuorten kanssa on käyty. Myös Papunen (2021) mainitsee, että jalkautuvassa nuorisotyössä on tärkeä toteuttaa kokonaisvaltaista arviointia ja kehittämistä, jotta työtä pystyttäisiin kehittämään laadukkaammaksi ja se saataisiin vastaamaan paremmin nuorten tarpeita. Raporteilla pystytään myös jakamaan tietoa jalkautumisesta muiden nuorisotyössä toimivien ammattilaisten kanssa, kuin vain niiden, jotka jalkautumisvuorossa ovat olleet. Tällöin kaikkien kunnan nuorisotyöntekijät pysyvät kartalla siitä, mitä nuorten keskuudessa tapahtuu ja millai-

set ilmiöt ovat pinnalla. Wauto-jakson aikana Walkersin valmista raporttipohjaa pidettiin hyvänä ja haastatteluissa nuorisotyö pohti tämän tyyllisen raporttipohjan luomista myös heille omaksi työkaluksi. Jos kerralla tehtäisiin yksi toimiva raporttipohja helpottaisi se myös raporttien kirjoittamisen aloittamista. Nuorisotyö pohti myös raporttien merkitystä siinä, jos nuoria tarvitsee ohjata muiden palvelutarjoajien tai avun piiriin, tällaisista tilanteista olisi heidän mukaansa tärkeä olla jälki jossain.

”Mitä nyt tässä itsenäisesti ollaan jalkautumista tehty niin niitähän ei ole koskaan tarkemmin kirjattu tai laitettu kirjoihin ja kansiin. Vaan sit on myöhemmin muisteltu, että oli muutama nuori jne. Toki ois tärkeä niitä kirjata, koska on niitä arvokkaita tapaamisia ja jos mahdollisesti ohjataan eteenpäin ja tälleen niin vähän niistä ois jäähä tietoja muistiin johonkin”

”Kyllä ehdottomasti, että pystys sillä esittää, että mikä tavote tällä työllä on, että ei oo vaan semmonen mututuntuma vaan ois heittää faktoja pöytään”

5.5 Pohdintaa tuloksista

Keräämilläni aineistoilla ja niiden analyyseillä sain hahmotettua kokonaiskuvaa niin nuorten, kuin kunnan nuorisotyön ajatuksista jalkautuvaan nuorisotyöhön liittyen. Esille nousi nuorten selkeä toive siitä, että jalkautuvaa nuorisotyötä toteutettaisiin jatkossakin säännöllisesti ja tätä vahvisti myös nuorisotyöntekijät omalla halullaan toteuttaa jalkautuvaa nuorisotyötä. Haastattelemistani nuorista valtaosa on aikaisemmin ollut yhteydessä nuorisotyön kanssa, mutta jalkautuva nuorisotyö oli heille vieraampaa. Kuitenkin Wauto-jakso keräsi kunnan nuoria kohtaamaan nuorisotyötä ja loi myös säännöllisiä kohtaamisia nuorisotyön ja nuorten välillä. Nuorisotyön jalkautuminen kylille oli nuorille mieluista ja nuorisotyön mukaan usein nuoret odottivatkin nuorisotyön saapumista kylille. Tämän perusteella voisin todeta, että jalkautuva nuorisotyö Wauto-jakson aikana oli juuri sitä mitä nuoret kaipaisivat pimeisiin talvi iltoihin. Nuoret kertoivat käyneensä nuorisotyön kanssa merkittäviä keskusteluja ja nuorisotyön mukaan kohtaamisissa nuorten kanssa käydyt keskustelut menivät jalkautuessa pintaa syvemmälle. Tämä kertoo siitä, että nuoret ovat pystyneet kohtaamaan nuorisotyötä avoimemmin yksilöinä, kuin ryhmäpaineen alla. Nuorten on helpompi keskustella nuorisotyön kanssa, kun ympärillä ei ole koko ystäväporukkaa. Tämä kertoo mielestäni luottamussuhteen syntymisestä nuoren ja jalkautumassa olleen aikuisen välillä ja tällaisia luottamussuhteiden syntymisiä olisi tärkeä nuorten kanssa saada aikaan. Jalkautuessa käydyt monet merkitykselliset kohtaamiset nuorten kanssa

antoivat nuorisotyölle tarttumispintaa ilmiöihin ja asioihin mitä kunnan nuorten keskuudessa on siinä hetkessä meneillään.

Tulevaisuudessa jalkautumisella olisi tärkeä myös päästä tavoittamaan niitä pikkukylien nuoria, jotka jäivät Wauto-jakson aikana tavoittamattomiin. Siilinjärven kunnassa välimatkat pikkukyliltä kirkonkylälle ovat pitkiä, jolloin etenkin talviaika voi rajoittaa paljonkin nuorten liikumista. Tämän vuoksi olisikin hyvä, että nuorisotyö saisi tiedon jalkautumisesta myös näille nuorille, jotta hekin pystyisivät tulla kohtaamaan nuorisotyötä, mikäli tarvetta on ja tällöin se edistäisi myös näiden nuorten osallisuuden kokemusta.

Jalkautumisen ja nuorten tavoittamisen osalta olisi tärkeää, että nuorisotyö saisi levitettyä tietoa toiminnastaan laajemmin nuorten keskuuteen. Esimerkiksi viemällä toimintaa kuvaavia mainoksia siilinjärveläisiin peruskouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin, saataisiin levitettyä tietoa yhä laajemmalle osalle siilinjärveläisiä nuoria. Myös sosiaalisen median aktiivinen käyttäminen ja päivittäminen nuorten tavoittamiseksi olisi tärkeää. Etenkin nuorisotyön Instagram-sovelluksen käyttäjän nostattaminen ja sillä seuraajamäärän kasvattaminen olisi tärkeä osa tiedon levittämistä. Tähän nuorisotyön olisi hyvä pohtia erilaisia mahdollisuuksia millaisilla toiminnoilla sosiaalisessa mediassa saataisiin nuorten huomio kiinnitetyksi.

Yhteistyö nuorisotyön ja siilinjärveläisten yritysten välillä koettiin Wauto-jakson aikana hyödylliseksi ja sitä olisi nuorisotyön mielestä hyvä myös jatkaa tulevaisuudessa. Koen yhteistyön yritysten ja nuorisotyön välillä olevan merkittävässä roolissa nuorisotyön näkyvyyden sekä tietoisuuden levittämisessä, jotta nuorisotyö pystyisi yhä laajemmin näyttämään millaista nuorisotyötä kunnassa toteutetaan. Pienen kunnan etuna voisi ajatella olevan kuntalaisten suurempi yhteisöön kuulumisen tunne ja yhteishengen ylläpitäminen. Tähän kiteytyy myös vapaaehtoisten siilinjärveläisten halu osallistua Wauto-toimintaan ja sen kautta oman kunnan nuoriin tutustumisen. Wauto-jakson aikana huomattiin myös, että nuorten hyvinvointia pidetään tärkeänä ja sen edistämiseksi myös lähdettiin yritysten puolelta mukaan. Yritysyhteistyön etuna on myös se, että nuorille tulee tutuksi omassa asuinympäristössään toimivat yritykset ja mahdolliset tulevaisuuden työllistäjät. Yhteistyötä tulosten perusteella kuvailtiin molemmin puolin merkitykselliseksi ja kannattavaksi ja siksi olisikin hyvä tulevaisuudessa jatkaa tällaista hedelmällistä yhteistyötä.

Aineistonkeruun analyyseistä saamieni tulosten pohjalta opinnäytetyöni aihe ja tarve kirkastui ja tulokset antoivat merkityksellisyyden tälle opinnäytetyölle. Tulosten pohjalta opinnäytetyöni

lähtökohdaksi ja tavoitteiksi asettamani seikat jalkautuvan nuorisotyön merkityksen arvioimisessa sekä työlle laatimani tavoite jalkautuvan nuorisotyön tulevaisuuden kartoittamisesta saivat mielestäni laajasti erilaisia näkökulmia analyysien kautta.

6 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Siilinjärven jalkautuvan nuorisotyön kehitysehdotukset

Kehittämisehdotukseni perustuvat jalkautuvasta nuorisotyöstä jo olemassa olevaan tietoon sekä opinnäytetyöhöni keräämiin aineistoihin. Kehittämisehdotukseni on kohdistettu ainoastaan Siilinjärven kunnassa tehtävälle jalkautuvalle nuorisotyölle, ja aineistot mitä olen opinnäytetyössäni kerännyt ovat siilinjärveläisten nuorten sekä nuorisotyön ammattilaisten vastauksiin pohjautuvia.

Jalkautuvaa nuorisotyötä on jo pitkään toteutettu epäsäännöllisesti Siilinjärven kunnassa ja sen toteuttaminen on kohdistunut lähinnä juhlapyhien aikaiseen jalkautumiseen, jolloin on ajateltu eniten nuorten olevan liikkeellä. Wauto-jakso toi jalkautuvan nuorisotyön säännöllisesti osaksi kunnassa tehtävää nuorisotyötä ja näytti sen, että tällaiselle työmuodolle ihan tavallisessa arjessakin on tarvetta ja kysyntää nuorten keskuudessa. Nuorten sekä kunnan nuorisotyön ammattilaisten lausuntojen perusteella ehdottaisin, että jalkautuvaa nuorisotyötä alettaisiin kokeiluluontoisesti toteuttamaan kunnassa säännöllisesti niin pian kuin nuorisotyön resurssit sen vain mahdollistavat. Kokeilujakso voisi alkuunsa olla lyhytkestoisempi ja työn arvioinnin edetessä sitä voisi pidentää ja mahdollisesti saada osaksi kunnassa tehtävää nuorisotyötä. Tuleva kesä 2021 on mielestäni merkittävä aika, jolloin nuorisotyön olisi hyvä päästä jo toteuttamaan jalkautumista ja kohtaamaan nuoria heidän loma-aikanaan. Jalkautumalla nuorten kohtaamisten määrät voisivat olla huomattavasti suuremmat, kuin kesäaikaan talolla kohdattujen nuorten määrä. Jalkautuvan työn merkitys kuntalaisille nuorille nousi esiin opinnäytetyöprosessin aikana tärkeänä osana heidän vapaa-ajanviettoaan ja talviaikana tarjottu lämmin tila kohdata nuoria oli monelle nuorelle merkittävä kokemus.

Jalkautuva nuorisotyö olisi mielestäni tärkeä saada tulevaisuudessa osaksi perusnuorisotyötä ja kunnan olisi hyvä antaa nuorisotyölle tarvittavat valmiudet, kouluttautuminen ja osaamisen

vahvistaminen tämän työn toteuttamiseen. Olisi tärkeää myös tehdä jalkautuvan nuorisotyön työmuoto tutuksi koko nuorisotoimelle, jotta jokaisella nuorisotyön ammattilaisella olisi mahdollisuus toteuttaa jalkautuvaa nuorisotyötä. Näin saataisiin yhä moninaisempi joukko nuorisotyön ammattilaisia kohtaamaan nuoria ja antamaan heille omaa parasta osaamistaan. Eikä näin ollen jalkautuvan nuorisotyön tekeminen jäisi myöskään vain tiettyjen ammattilaisten harteille. Tästä hyötyisi mielestäni myös nuoret, kun heillä olisi mahdollisuus kohdata laajasti kunnassa toimivia nuorisotyön ammattilaisia ja täten saada merkityksellisiä kohtaamisia erilaisten nuorisotyöntekijöiden kanssa.

Jalkautuva nuorisotyö olisi hyvä saada osaksi arki-iltapäiviä ja iltoja, tämä perustuu nuorille tehtyyn kyselyyni, jossa 82 % vastanneista nuorista toivoi jalkautuvaa nuorisotyötä tälle ajankohdalle. Mikäli jalkautumista pystyisi toteuttamaan laajasti nuorisotoimessa olisi työn kuormittavuuden keventämiseksi hyvä, että jalkautuminen jaettaisiin kahteen eri vuoroon niin, että yksi pari tekisi jalkautumista iltapäivällä ja toinen pari illalla. Tällöin jalkautuminen ei kuormittaisi niin paljoa työntekijöiden päätyötä, kun jalkautumiseen käytettävä aika olisi suhteessa lyhyempi, kuin silloin jos sama pari on koko päivän jalkautumassa. Sopivaksi määräksi viikko tasolla jalkautumista arvioisin olevan noin kaksi kertaa viikossa ja kesäaikana resurssien mukaan niin usein, kuin on mahdollista. Tämä pohjautuu nuorisotyön haastatteluissa käytyihin keskusteluihin sekä nuorille tekemäni kyselyn tuloksiin joissa 65 % nuorista vastasi jalkautumisen tarpeeksi 1–2 kertaa viikossa.

Toisena kehittämisehdotuksena on luoda nuorisotyölle oma raportointi- ja seurantapohja, johon jokaisen jalkautumiskerran jälkeen kirjattaisiin ylös jalkautuessa käydyt tapahtumat. Yksi ja sama raporttipohja antaisi seurannalle selkeyttä ja myös nuorisotyölle selkeän työkalun jalkautumisen arvioimiseen. Lisäksi raportteja ja seurantaa työn kehittämisen kannalta olisi hyvä käydä yhdessä nuorisotyön tiimeissä läpi säännöllisin väliajoin. Ehdotuksena olisi, että nuorisotyön tiimeissä keskityttäisiin jalkautuvan nuorisotyön kehittämiseen kolme kertaa vuodessa (kevät, syksy ja talvi) joka olisi kohtuullinen määrä ja nämä kolme vuoden aikaa ovat myös jalkautumisen kannalta merkittäviä ajanjaksoja. Loppu keväästä ennen kesälomien alkua voitaisiin tarkastella talvella tehtyjen jalkautumisten raportteja ja suunnitella tulevan kesän jalkautumista. Alku syksystä koulujen alkamisen jälkeen voitaisiin tehdä katsaus kuluneeseen kesään ja mitä se on jalkautumisen kannalta pitänyt sisällään. Talvella taas voitaisiin tehdä kehittämissuhteita tulevaa vuotta varten. Tällä tavoin pystyttäisiin arvioimaan jalkautuvan työn merki-

tystä ja kannattavuutta kunnassa ja kehittää tätä työmuotoa kokemuksen kautta yhä sopivammaksi ja nuorien sen hetkisiä tarpeita vastaavaksi. Raporttipohjan voisi luoda kyselypohjaksi, jolloin sen täyttäminen olisi myös mahdollisimman vaivatonta. Raporttien pohjalta jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen yhä laadukkaammaksi olisi myös tilastojen kannalta perusteltua ja vallitsevien ilmiöiden mukaan tapahtuvaa.

Raporttipohjassa olisi hyvä olla tiedot:

- Jalkautumisen ajankohta, jalkautuneet henkilöt sekä paikat missä on jalkauduttu
- Kohdattujen nuorten määrä sekä ikähaarukka yli vai alle 18-vuotiaita
- Lyhyt kuvaus päivän/illan tapahtumista sekä mahdolliset nuorten ohjaamiset tai avun tarpeet
- Mahdolliset huomioitavat asiat ja ilmiöt nuorten keskuudessa

6.2 Prosessin arviointi ja oma ammatillinen kasvu

Opinnäytetyö prosessi eteni suunnitellusti vaihe vaiheelta opinnäytetyöidean syntyisestä aina kirjoittamisen päättymiseen ja työn arvioitavaksi jättämiseen. Tämä prosessi käynnistyi jo hyvissä ajoin, kun opinnäytetyöidea syntyi minulle kehittävän harjoitteluni alkaessa, jolloin osallistuin Walkers-toiminnan koulutukseen ja aloin toteuttamaan sen myötä säännöllisesti liikkuvaa nuorisotyötä sekä samalla kohtaamaan siilinjärveläisiä nuoria. Prosessin alku opinnäytetyösuunnitelman ja yhteistyösopimuksen kirjoittamiseen asti kului käytännön työtä ja nuorille tekemääni aineiston keruuta tehdessäni. Wauto-jakson päätyttyä varsinainen opinnäytetyön kirjoittamisprosessi käynnistyi ja samalla teemahaastattelut alkoivat, jotka suoritettiin kahden viikon aikana helmikuussa. Haastattelut sekä nuorilta kerättävä aineisto sujuivat omassa aikataulussaan suunnitelmani mukaan.

Opinnäytetyöni teko ja sen aikana kokemani asiat vahvistivat ammatillista kasvuani. Opinnäytetyötä pidetään merkittävänä osana opiskelijan asiantuntijuuteen kasvamisessa. Se opettaa ongelmien ratkaisua, projektityöskentelyä, tutkimuksellista ajattelutapaa, itsenäistä tiedon hankintaa sekä saatujen tulosten kirjallista esittämistä. Lisäksi opinnäytetyön teko kehittää opiskelijan kriittisyyttä ja kykyä ratkaista ongelmia, mutta antaa myös tilaa luovuudelle, kokeilulle ja soveltamiselle. (Heikkilä 2014, 25.)

Opinnäytetyö prosessina oli itselleni mielenkiintoinen ja täynnä uuden oppimista. Pääsin opinnäytetyön tekemisen aikana seuraamaan työelämälähtöisesti, kuinka liikkuvaa ja jalkautuvaa

nuorisotyötä toteutetaan ja kohtaamaan niitä nuoria, jotka myöhemmin osallistuivat opinnäytetyöni tekoon. Tämä vahvisti myös omaa ammatillista kasvuani, sillä pääsin tekemään juuri sitä työtä mistä opinnäytetyössäni kirjoitan ja mistä olen aidosti kiinnostunut. Opinnäytetyöni tekemisen aloittamista helpotti se, että olin toiminut Siilinjärven kunnassa harjoittelijana jo kesäkuusta 2020 alkaen ja olin opinnäytetyöni käynnistymisen aikaan tekemässä kehittävää harjoitteluani Siilinjärven etsivässä nuorisotyössä. Ennen tätä kehittävää harjoitteluani olin ollut jo harjoittelussa Siilinjärven erityisnuorisotyössä. Minulla oli siis jo opinnäytetyöni alkaessa suhteellisen laaja kuva opinnäytetyöni toimintaympäristöstä, nuorista, nuorisotyön ammattilaisista sekä kunnassa toteutettavista nuorisotyön eri toimintamuodoista. Koska Wauto-jakso käynnistyi kehittävän harjoitteluni alkaessa, oli luonnollista, että otan Wauto-toiminnan myös osaksi kehittävää harjoitteluani ja tällä tavoin pystyn opiskelijana seuraamaan kuinka liikkuvaa ja jalkautuvaa nuorisotyötä tehdään. Tämä myös helpotti paljon opinnäytetyöni aineistonkeruuta, kun pystyin tekemään sitä samalla, kun kohtasin nuoria.

Nuorten kohtaaminen tässäkin ympäristössä oli minulle hyvin luontevaa ja nuoret ottivat minut opiskelijana hyvin vastaan. Vaikkakin välillä asemani opiskelijana nuorten keskuudessa hie-man hämärtyi ja nuoret pitivät minua enemmänkin työntekijänä, kuin opiskelijana. Sain myös kokea Wauto-iltojen aikana luottamuksen syntymisiä nuorten ja minun välillä ja pääsin kokemaan merkityksellisiä kohtaamisia, jotka antoivat minulle myös lisää perspektiiviä kirjoittaa opinnäytetyöni tietopohjaa, johon minulla oli jo valmiiksi syvä kiinnostus.

Opinnäytetyötä tehdessä sen oikeassa toimintaympäristössä minun täytyi kiinnittää myös huomioita monenlaisiin seikkoihin liittyen työn eettisyyteen ja luotettavuuteen. Tähän liittyen oli minun tärkeä tiedottaa nuoria jo hyvissä ajoin siitä, että olen tekemässä kyseisestä aiheesta opinnäytetyötä ja että tarvitsen heitä osaksi aineistoni keruuta. Avoimuus ja nuorten ajan tasalla pitäminen oli minusta tärkeää, sillä olivathan he osana koko tätä suurta kokonaisuutta. Asiasta nuorille ajoissa ilmoittamisen koinkin hyväksi ratkaisuksi, sillä nuoret tiesivät tutkimustyön alkaessa mistä on kyse ja suhtautuivat heille tekemääni kyselyyn vakavasti. Näin sain myös ehkäistyä nuorten keskuudessa sitä ajatusta, että nuorille suunnatun kyselyn täyttämisen voisi tehdä ”vitsillä”, kun nuoret tiesivät, että tällä opinnäytetyöllä ja heidän äänellään olisi mahdollisesti merkitystä tulevaisuudessa kyseisen työn kannalta.

Omaksi kehittämiskohteeksi opinnäytetyöprosessin aikana nousi aineistonkeruumenetelmien käytön vielä tarkempi suunnittelu ja sen merkityksellisyyden pohtiminen osana tiedonkeruuta. Etenkin Webropol-kyselyn, joita vastaavia en ennen opinnäytetyöprosessin alkamista ollut itse

tehnyt nousi haasteelliseksi ja tuloksia analysoidessa toivoin, että olisin toteuttanut kyselyn vielä hieman erilaisella kysymyspatteristolla, jonka avulla olisin voinut saada vielä kattavamman kokonaiskuvan nuorten ajatuksista. Vaikka koen, että joltain osin Webropol-kyselyni ei antanut minulle kaikkea sitä informaatiota mitä olisin tähän opinnäytetyöhöni kaivannut, koen, että nuorten palaute kyselyn täyttämistä ja sen helppoudesta oli positiivinen asia ja antoi minulle luottamusta tehdä tulosten esittelyä. Pidän kyselyä luodessa tärkeänä sitä, että kysely on mahdollisimman nuorisoystävällinen, sisältää nuorille helposti ymmärrettävää kieltä ja on pituudeltaan tarpeeksi lyhyt, että nuorilla riittäisi mielenkiinto koko kyselyn täyttämiseen. Jos ja kun tulevaisuudessa vielä teen tämän kaltaisia aineistonkeruita niin pidän tarkasti mielessä sen, millaisia vastauksia kyselyllä lähdän selvittämään ja miten saan vastausten tuloksista mahdollisimman kattavat ja työlle merkitykselliset.

Koen, että opinnäytetyöni aihe ja sen ympärille rakentamani laaja tietopohja kunnallisesta nuorisotyöstä sekä jalkautuvasta nuorisotyöstä on nuorisotyön tulevaisuutta ajatellen ajankohtainen ja olisi Siilinjärven nuorisotyölle hyödyllinen jalkautuvan nuorisotyön toteuttamisen suunnittelussa. Siksi toivoisinkin, että opinnäytetyöni voisi toimia eräänlaisena alku perehtymisenä Siilinjärven kunnassa etenkin jalkautuvaa nuorisotyötä toteuttaville henkilöille. Opinnäytetyöni soveltuvuusarvon koen myös olevan mahdollinen muissakin pienissä kunnissa ja kylissä missä jalkautuvaa nuorisotyötä toteutetaan. Työssäni olen tuonut esille pienessä kunnassa asuvien nuorten ajatuksia ja näkemyksiä jalkautuvan nuorisotyön toteuttamisesta ja ajattelisin, että näistä nuorten ajatuksista myös muutkin pienet kunnat voisivat hyötyä. Lisäksi olen saanut tietooni, että Humanistinen ammattikorkeakoulu on aloittamassa jalkautuvan nuorisotyön tutkimustyön ja toiveeni olisi, että tästä opinnäytetyöstäni voisi olla tulevaisuudessa hyötyä myös tämän kaltaisissa tutkimuksissa.

6.3 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyön eettisyyttä ja luotettavuutta mitatessa on otettava monia asioita huomioon.

Eettisesti hyvä tutkimus edellyttää, että tutkimusta tehdessä noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä. Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu, että tutkijat noudattavat tiettyjä toimintatapoja, kuten rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja esittämisessä sekä tutkimusten ja niiden tulosten arvioinnissa. (Hirsjärvi ym. 2013, 23.)

Opinnäytetyössäni tutkimusmenetelmiä käyttäessä pidin huolen siitä, että jokainen tutkittava henkilö ymmärtää ja tietää mihin on suostumassa. Varmistaakseni tämän kirjoitin Webropol-kyselyn saatetekstiin tiivistelmän opinnäytetyöni aiheesta ja siitä mihin vastauksia käytetään. Varmistin vielä ennen kyselyn aloittamista nuorelta, että hän on ymmärtänyt lukemansa ja tällöin antaa suullisen suostumuksensa kyselyn tekemiseen. Kerroin myös nuorille, että heillä on mahdollisuus keskeyttää kyselyn tekeminen missä tilanteessa vain, jos kyselyn teko tuntuu heistä epämiellyttävälle.

Lähtökohtana tutkimuksessa tulee olla ihmisarvon ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, tämä on otettava huomioon antamalla ihmisille mahdollisuus päättää osallistumisestaan tutkimukseen sekä selvittää miten henkilön suostumus hankitaan (Hirsjärvi ym. 2013, 25.)

Tutkimuksissa pyritään arvioimaan tehdyn tutkimuksen luotettavuutta, jotta pystyttäisiin välttämään tutkimuksissa tapahtuvien virheiden syntymistä. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa voidaan käyttää monia mittaus- ja tutkimustapoja. Reliaabeliuksella tarkoitetaan mittaus-tulosten toistuvuutta esimerkiksi, kun kaksi tutkijaa päätyvät samaan tulokseen ja validius taas tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä mitä on tarkoitus. (Hirsjärvi ym. 2013, 231.)

6.4 Opinnäytetyön tuotos

Opinnäytetyöni tuotoksena syntyi Siilinjärven kunnan nuorisotyön käytettäväksi jalkautuvan nuorisotyön mallintamisen kautta luotu vinkkilista, joka sai nimekseen Tsekkauslista. Opinnäytetyöni tuotos pohjautuu opinnäytetyössäni tekemääni aineistonkeruuseen sekä saamieni tulosten kautta havaittuun tarpeeseen. Tsekkauslistassa olevat kymmenen vinkkiä jalkautuvan nuorisotyön toteuttamiseen Siilinjärvellä olen koonnut opinnäytetyöhöni tekemäni nuorten kyselyn sekä nuorisotyön teemahaastatteluiden tuloksista. Tämä vinkkilista pitää sisällään kansilehden, esipuheen, kymmenen vinkkiä jalkautuvan nuorisotyön aloittamiseen ja toteuttamiseen Siilinjärvellä sekä lyhyet ohjeistukset näihin vinkkeihin. Vinkkilistan ideana on antaa valmiudet miten jalkautuvaa nuorisotyötä voisi lähteä toteuttamaan sellainenkin henkilö, joka ei aikaisemmin jalkautuvaa nuorisotyötä ole tehnyt. Esimerkiksi uusien työntekijöiden, opiskelijoiden, vapaaehtoisten sekä yhteistyökumppaneiden olisi hyvä tutustua tähän tuotokseen, ennen kun lähtee toteuttamaan jalkautuvaa nuorisotyötä Siilinjärvellä. Koska eri kunnat ovat jo luoneet jalkautuvalle nuorisotyölle mallinnuksia, on tämä työni tuotoksena koottu vinkkilista kohdennettu ainoastaan Siilinjärvellä tehtävälle jalkautuvalle nuorisotyölle. Vinkkilistan kokoamiseen ja

viimeistelyyn olen myös pyytänyt mielipidettä opinnäytetyöni tilaajan eli nuorisotyön taholta ja muokannut tuotostani tilaajaa parhaiten palvelevaksi kokonaisuudeksi. Vinkkilista eli Tsekkauslista on luotu graafiseen suunnitteluun tarkoitettulla Canva-ohjelmalla visuaaliseksi kokonaisuudeksi ja olen itse valokuvannut työn taustakuvat, joihin tuotokselleni luotu teema pohjautuu.

Vinkkilistan tarkoituksena on yhtenäistää kaikkien nuorisotoimessa työskentelevien nuorisotyöntekijöiden toimintatavat ja antaa vinkkejä mitkä asiat olisi hyvä ottaa huomioon, kun jalkautuvaa nuorisotyötä alkaa toteuttamaan. Vinkkien avulla voidaan myös turvata nuorten laadukas kohtaaminen, turvallisuusseikkojen huomioiminen ja työn raportoinnin merkityksellisyys. Loin tämän vinkkilistan työkaluksi kunnan nuorisotyölle, koska halusin, että opinnäytetyöstäni jäisi jokin konkreettinen tuotos tulevaisuuteen ja uskoisin, että tästä tuotoksesta tulee olemaan nuorisotyölle hyötyä jalkautuvaa nuorisotyötä toteuttaessa.

LÄHTEET

- Aseman lapset ry 2021a. Historia. Viitattu 4.3.2021. <https://asemanlapset.fi/aseman-lapset/tieto-meista/historia/>
- Aseman lapset ry 2021b. Walkers- toimintaan yhdessä. Viitattu 4.3.2021. <https://asemanlapset.fi/toimintamuotomme/walkers/>
- Cederlöf, Petri 2007. Nuorisotoimet rakennemuutoksen kynnyksellä. Selvitys kunnallisen nuorisotyön asemasta ja haasteista kunta- ja palvelurakenteen uudistuksessa sekä Humanistisen ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyöstä. Vaajakoski: Gummerus kirjapaino Oy.
- Dahlström, Lotta 2021. Erityisnuorisotyöntekijä. Teams-haastattelu 18.2.2021. Haastattelija: Miia Hämäläinen.
- Evangelisluterilainen seurakunta 2021. Saapas. Viitattu 18.3.2021. <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/erityisnuorisotyö-ja-ulkopuolisuuden-ehkaisy/saapas>
- Heikkilä, Tarja 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes & Pirkko, Sajavaara, Paula 2013. Tutki ja kirjoita. 15–17 painos. Porvoo: Bookwell Oy.
- Hoikkala, Tommi & Sell, Anna 2014. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. 3. painos. Helsinki: Hakapaino Oy.
- Juntunen, Iina & Ylimys, Susanna 2017. Askelmerkkejä Löytävään nuorisotyöhön. Nuorisotyötä asemilla, kaduilla ja kauppakeskuksissa. Aseman lapset ry. 1. painos. Helsinki: Erweko Oy.
- Kalliomaa, Johanna & Ahonen-Walker, Mari 2019. Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2019. Suomen kuntaliitto. Helsinki. Viitattu 8.2.2021. [2022-kunnallinennuorisotyö-2019.pdf](#)
- Kivari, Simo 2017. Nuorten elinympäristö ja vapaa-ajanvietto muuttuvat, pysyykö nuorisotyö muutoksen kyydissä?. Teoksessa Iina Juntunen & Susanna Ylimys (toim.) Askelmerkkejä löytävään nuorisotyöhön. Aseman lapset ry. 1. painos, 9–21.
- Kohonen, Katja 2021. Nuorisotyöntekijä. Teams-haastattelu 19.2.2021. Haastattelija: Miia Hämäläinen.

Kuntalaki 410/2015. Viitattu 1.3.2021. Kuntalaki 410/2015 - Säädökset alkuperäisinä - FIN-LEX®

Malm, Karla 2018. Kadulla me ollaan niiden nuorten paikoilla. Raidenuorisotyö julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa. Haettu: 19.3.2021. <https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/raide-nuorisotyö.pdf>

Niiranen, Jaana 2021. Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori. Teams-haastattelu 22.2.2021. Haastattelija: Miia Hämäläinen.

Nuorisolaki 1285/2016. Viitattu 1.3.2021. <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Ojasalo, Katri, Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 5. painos. Helsinki: Sanoma pro.

Männikkö, Jaana 2011. Etsivän nuorisotyön pika-analyysi. Viitattu 15.3.2021. <https://docplayer.fi/495655-Etsivan-nuorisotyön-ja-työotteen-pika-analyysi-kaupunki-innovaatiot-hanke-kesakuu-2011-jaana-mannikko.html>

Papunen, Tiina 2021. Yhteisin askelin. Jalkautuvan nuorisotyön käsikirja. Espoon, Helsingin ja Vantaan nuorisopalvelut. Grano Oy. Viitattu 20.3.2021. https://www.hel.fi/static/liitteet-2019/KuVa/julkaisut/Jalkautuvan_nuorisotyön_kasikirja.pdf

Pykäläinen, Tiia 2021. Etsivä nuorisotyöntekijä. Teams-haastattelu 26.2.2021. Haastattelija: Miia Hämäläinen.

Raus, Minna 2019. Pieniä tekoja suuria asioita. Nuorisotyön eettinen näkökulma. Humanistisen ammattikorkeakoulun julkaisu, 99. Viitattu 22.3.2021. [Pieniä tekoja, suuria asioita – Nuorisotyön eettinen näkökulma \(humak.fi\)](#)

Riiheläinen, Mikko 2017. Nuorisotyötä kaduilla. Teoksessa Iina Juntunen & Susanna Ylimys (toim.) Askelmerkkejä löytävään nuorisotyöhön. Aseman lapset ry. 1. painos, 92–94.

Siilinjärven kunta 2021a. Nuoriso- ja kulttuuripalvelut. Viitattu 1.3.2021. <https://www.siilinjärvi.fi/hyvinvointi-ja-vapaa-aika/nuoriso-ja-kulttuuripalvelut/>

Siilinjärven kunta 2019b. Tilinpäätös 2019. Kunnanhallitus. Viitattu 6.2.2021.

Suomen perustuslaki 731/1999. Viitattu 1.3.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>

Tilastokeskus 2021. Tilastokeskuksen maksuttomat tilastokannat. Viitattu 7.4.2021.
https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/stat-fin_vaerak_pxt_11re.px/

Tuomi, Jouni, Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Liite 1.

Webropol-kysely:

Nuorten kysely jalkautuvasta työstä Siilinjärvellä

 Pakolliset kentät merkitään asteriskilla (*) ja ne tulee täyttää lomakkeen viimeistelemiseksi.

Hei!

Olen Miia Hämäläinen, Yhteisöpedagogi (AMK)-opiskelija Humanistisesta ammattikorkeakoulusta Kuopion kampukselta.

Teen opinnäytetyötä nuorisolähtöisestä jalkautuvasta työstä Siilinjärvellä ja kerään aineistoa työhöni tämän Webropol-kyselyn avulla. Työn tilaaja on Siilinjärven nuorisotoimi.

Kyselyyn osallistuminen on vapaaehtoista ja se tehdään anonymisti ja luottamuksellisesti, eikä yksittäisiä vastauksia voida tunnistaa. Kyselyn vastauksia käytetään ainoastaan opinnäytetyöhöni.

Kyselyssä on kymmenen (10) kysymystä, joista kolme on avointa kysymystä. Näihin vastaamiseen sinulta kuluu aikaa noin 5 minuuttia. Avoimiin kysymyksiin toivoisin saavani sinun oman mielipiteesi ja näkemyksesi.

Pyydän ystävällisesti vastaamaan kyselyyn, siitä on kovasti apua opinnäytetyössäni ja vastaamalla voit myös vaikuttaa jalkautuvan ja kohtaavan työn kehittämiseen Siilinjärvellä.

Kiitoksena kyselyyn vastaamisesta Siilinjärven nuorisotoimi tarjoaa sinulle kokisen.

Ystävällisin terveisin. Miia Hämäläinen

Yhteyttä minuun voi ottaa sähköpostitse osoitteesta miia.hamalainen@humak.fi

1. Ikäsi? *

- Alle 15-vuotias
- 15-16-vuotias
- 17-18-vuotias
- Yli 18-vuotias

2. Mitä koulua käyt? *

- Alakoulu
- Yläkoulu
- Lukio
- Ammatillinen koulutus
- Joku muu, mikä?
- En käy koulua

3. Oletko tavannut Siilinjärven nuorisotyöntekijöitä viimeisen puolen vuoden aikana? *

- Kyllä
- En

4. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä niin missä paikoissa olet tavannut nuorisotyöntekijöitä?

- Nuorisotalolla
- Seurakunnan nuorisotiloissa
- Kylillä/kadulla
- Wautossa
- Koulupäiviin liittyvissä tilanteissa esim. ryhmätykset
- Tapahtumissa esim. koulujen päättymispäivät tai Yötivoli
- Jossain muualla, missä?

5. Miten usein toivoisit nuorisotyöntekijöiden olevan tavattavissa? *

- 1-2 kertaa viikossa
- 3-4 kertaa viikossa
- 5 kertaa tai enemmän viikossa

6. Minä päivinä ja mihin aikaan toivoisit tapaavasi nuorisotyöntekijöitä? *

- Viikolla (ma-to) iltapäivisin
- Viikolla (ma-to) iltaisin
- Viikonloppuisin (pe-la) iltapäivisin
- Viikonloppuna (pe-la) iltaisin

7. Montako nuorisotyöntekijää toivoisit kerralla tapaavasi? *

- 1
 2
 3
 4
 5 tai enemmän

8. Mitkä ovat sellaisia paikkoja, joissa nuorisotyöntekijöiden kannattaisi olla läsnä? *

9. Millaisia keskusteluja toivoisit kohtaamisissa? *

- Kuulumisten vaihtamista ja rentoa jutustelua
 Neuvoja/apua mieltä painaviin asioihin
 Keskusteluja aiheista, kuten päihteet, koulunkäynti jne
 Muuta, mitä?

10. Millä tavalla toivoisit nuorisotyöntekijöiden lähestyvän sinua? *

11. Tarvitseeko kohtaamiseen olla joku paikka esim. Wauto? *

- Kyllä, perustelu?
 Ei, perustelu?

12. Muita terveisiä, ideoita ja palautetta Siilinjärven nuorisotyöntekijöille?

Lähetä

Liite 2. Haastattelu

Teemahaastattelurunko:

TEEMA 1: Wauto-jakson kokemukset:

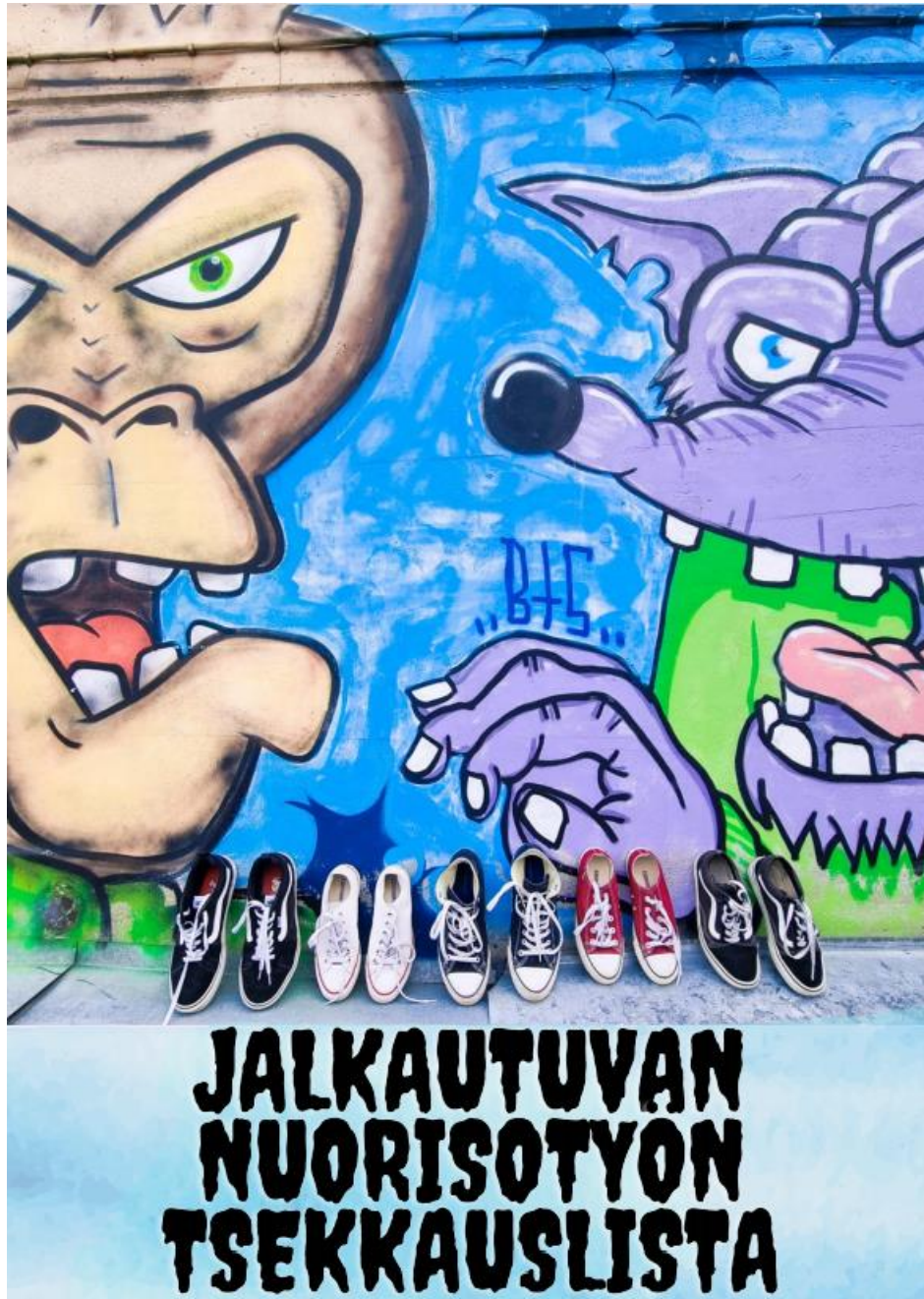
1. Mikä oli roolisi ja tehtäväsi Wauto-jakson aikana ja miten osallistuit Wauto-toimintaan?
2. Millaiseksi olet kokenut jalkautuvan työmuodon Wauto-jakson aikana? Esimerkiksi nuorten kohtaaminen ja tavoittaminen?
3. Mitä eroavaisuuksia Wautolla jalkautumisella ja ilman Wautoa jalkautumisella koet olevan?
4. Wauto-jakson aikana jalkauduttiin päivisin myös Ahmon-koululle, millaisena koit jalkautuvan työmuodon koulunpihalla? Mitkä olivat sen hyviä ja huonoja puolia? (tämä lähinnä Katjalle)

TEEMA 2: Jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen Siilinjärvellä

5. Mihin suuntaan jalkautuvaa nuorisotyötä olisi hyvä jatkossa kehittää? Onko Wauto-jakson aikana syntynyt ideoita, miten tätä työtä tulevaisuudessa voisi tehdä?
6. Tekisitkö jalkautuvaa nuorisotyötä mieluummin Walkers toiminnan alla vai itsenäisesti Siilinjärven nuorisotyön? Kummasta koet, että olisi enemmän hyötyä?
7. Millaisena ajankohtana ja missä määrin jalkautuvaa nuorisotyötä olisi mielestäsi hyvä toteuttaa? Missä määrin omasta työstäsi voisit ajatella toteuttavasi jalkautumista?
8. Onko jotain jalkautuvaan nuorisotyöhön selkeästi liittyvää jäänyt huomaamatta tai jotain mitä siitä olisi hyvä jättää pois?
9. Miten nuorten kohtaamistilanteita voisi kehittää, esim. nuorten tavoittamista?
10. Onko yritysyhteistyö tai vapaaehtoisten kanssa toimiminen ollut toiminnalle kannattavaa? Koetko, että kaikki mahdollisuudet on otettu huomioon ja voisiko yhteistyö yritysten ja vapaaehtoisten kanssa jatkossakin olla osana jalkautuvaa nuorisotyötä?
11. Millä tavalla jatkossa jalkautuvaa nuorisotyötä olisi hyvä arvioida, seurata ja käsitellä palautetta?

Liite 3.

Työn tuotos.

Tämä jalkautuvan nuorisotyön Tsekkauslista on syntynyt opinnäytetyöni "Missä ne kylän nuoret oikein mennee" tuotoksena.

Tähän Tsekkauslistaan on kerätty opinnäytetyöni pohjalta 10 vinkkiä jalkautuvan nuorisotyön toteuttamiseen Siilinjärvellä.

Tsekkauslista on luotu avuksi jalkautuvan nuorisotyön suunnitteluun sekä opiskelijoiden, vapaaehtoisten ja yhteistyökumppaneiden perehdyttämiseen.

Three pairs of sneakers are arranged on a gravel surface in front of a colorful graffiti wall. From left to right: a pair of white sneakers, a pair of dark blue sneakers with white laces, and a pair of red sneakers with white laces. The white laces of the middle pair are tied together to form a heart shape.

Milla Hamäläinen

OHJEISTUS:

1 Aloittaessasi jalkautumisen tee ensin työparisi kanssa toimintasuunnitelma.

Suunnitelma pitää sisällään:

Millä alueella on tarkoitus jalkautua,
Miten on tarkoitus jalkautua ja millainen aikataulu jalkautumiselle on,

Jos useampi pari on lähdössä samanaikaisesti jalkautumaan

informoikaa toisianne suunnitelmastanne!

2 Muista jalkautumisen turvallisuustekijät, jalkautumista ei koskaan toteuteta yksin!

3 Mikäli jalkautumaan lähtee myös vapaaehtoinen tai opiskelija käykää läpi jalkautumisen kulku, yleiset käytännöt ja turvallisuustekijät.

4 Tee Instagram postaus siilijärven_nuorisotyö tarinaan, jossa kerrot nuorisotyön olevan jalkautumassa.

Postauksessa olisi myös hyvä olla kysymysosuus, jossa nuoret voivat toivoa paikkoja minne nuorisotyö voisi jalkautua.

